

NAWA
NARODOWA AGENCJA
WYMIANY AKADEMICKIEJ

PROMOCJA **języka** **polskiego**

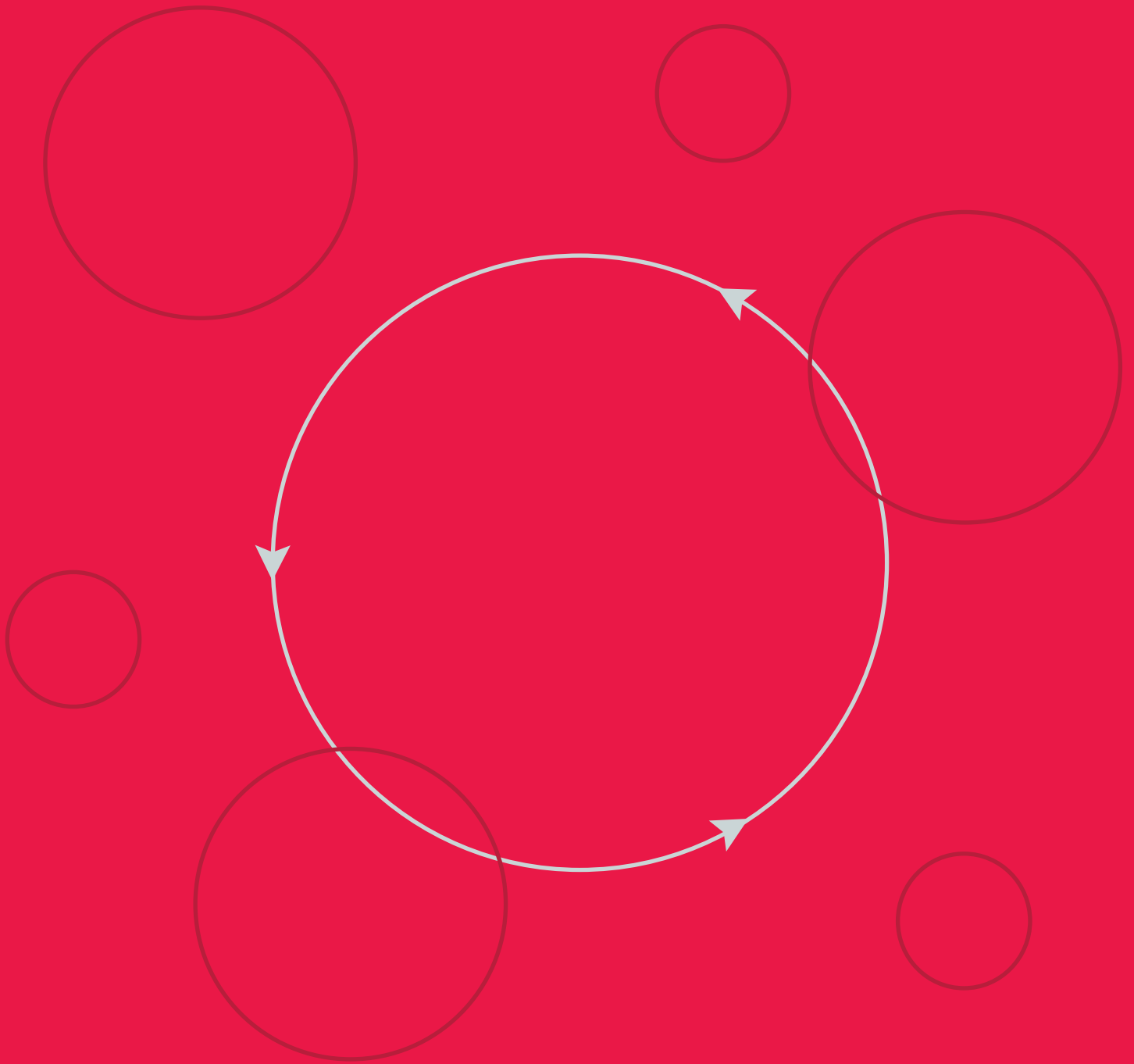

PROMOCJA
języka
polskiego

Spis treści

- 08 **Przedmowa**
- 10 **O programie Promocja języka polskiego**
- 19 **Przykłady dobrych praktyk**
- 20 **Język polski w Saksonii**
Instytut Badań Literackich
Polskiej Akademii Nauk
- 24 **Łączymy kultury**
Instytut Badań Literackich
Polskiej Akademii Nauk
- 30 **Dziedzictwo Jagiellonów w Finlandii**
Instytut Badań Literackich
Polskiej Akademii Nauk
- 36 **Jak uczyć Chińczyków polskiego?**
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
- 40 **Polska frazeologia dla Słowaków i nie tylko**
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
- 46 **Legendy europejskie po polsku**
Uniwersytet w Białymstoku
- 50 **Z Turcji do Gdańska - wirtualny spacer po mieście**
Uniwersytet Gdański
- 56 **Listy Herberta i Dedeciusa - mistrzów języka polskiego**
Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego
- 60 **Polonistyka otwarta na świat**
Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie
- 64 **Nauka języka przez historię**
Uniwersytet Śląski w Katowicach
- 68 **Poloniści świata**
Uniwersytet Śląski w Katowicach
- 72 **Wykłady dla polonistów**
Uniwersytet Warszawski

Przedmowa

dr Dawid Kostecki

Dyrektor Narodowej Agencji
Wymiany Akademickiej

Ludwig Wittgenstein pisał: „Granice mojego języka wyznaczają granice mojego świata”. Świat bez języka byłby światem pozbawionym kultury. Język jest przecież jedną z podstaw współczesnej cywilizacji. Wśród wielu języków najpiękniejszy jest język polski, nasze dobro narodowe. Liczbę jego użytkowników szacuje się na ponad 45 mln osób, z czego ok. 38 mln mieszka w Polsce. Językiem polskim posługują się liczne grupy Polaków lub osób z polskimi korzeniami mieszkających poza granicami Polski, m.in. w USA, Kanadzie, Australii, Niemczech, Wielkiej Brytanii, we Francji, w Irlandii, Islandii, a także w Białorusi, Kazachstanie, na Litwie i Ukrainie. Coraz szersze grono osób uczy się języka polskiego jako obcego. Liczbę takich ludzi szacuje się na blisko 10 tys. na całym świecie, z czego ok. $\frac{1}{3}$ studiuje język polski w uniwersytetach i szkołach językowych w Polsce.

Jednym z celów NAWA jest powiększenie międzynarodowej społeczności osób znających język polski i kulturę polską. Zadanie to realizujemy poprzez programy dla osób indywidualnych i instytucji. Obcokrajowcom zainteresowanym językiem i kulturą polską oferujemy studia polonistyczne w Polsce, prowadzenie polonoznawczych projektów badawczych czy uczestnictwo w intensywnych letnich kursach językowych.

Współpracujemy z zagranicznymi uczelniami prowadzącymi lektoraty języka polskiego. Działamy na rzecz profesjonalizacji nauczania oraz podnoszenia prestiżu języka polskiego jako obcego. Odpowiadamy za obsługę administracyjną i finansową systemu certyfikacji języka polskiego.

Jedną z inicjatyw, która pozwala nam wspierać instytucje akademickie i naukowe promujące i popularyzujące naukę języka polskiego i polskiej kultury wśród cudzoziemców za granicą, jest program Promocja języka polskiego. Dzięki projektom realizowanym przez polskie uczelnie i instytucje, najczęściej w międzynarodowym partnerstwie, wzrasta jakość kształcenia i ranga języka polskiego jako obcego, a także rozpoznawalność Polski poza granicami kraju.

Publikacja, którą oddajemy w Państwa ręce, prezentuje sukcesy beneficjentów programu krzewiących na całym świecie wiedzę o naszym ojczystym języku, ale także o historii i kulturze Polski. Zachęcam do lektury tych wyjątkowo inspirujących przykładów, a także do składania wniosków w następnej edycji programu Promocja języka polskiego. Czekamy w NAWA na kolejne fantastyczne pomysły!

Mariusz Czech

Dyrektor Biura Programów
Języka Polskiego NAWA

Nadbałtyckie legendy w formie gry komputerowej, spuścizna Jagiellonów w Finlandii, światowa encyklopedia polonistów, korespondencja między Herbertem a Dedecusem – to tylko kilka tematów projektów, które prezentujemy w niniejszej publikacji jako przykłady najlepszych praktyk w programie Promocja języka polskiego. Jesteśmy w NAWA wprost zachwyceni tym, w jak niestandardowy, świeży i odkrywczy sposób można promować język polski, a także naszą historię i kulturę. A ta wiedza dociera nie tylko do sąsiednich krajów – Słowacji, Czech, Ukrainy, na Litwę, ale także do najdalszych zakątków świata – Brazylii, Peru, Uzbekistanu, Chin czy USA. Co istotne, projekty są skierowane do bardzo różnych grup docelowych, wśród których znajdziemy zarówno studentów polonistyki, jak i samych polonistów oraz badaczy z całego globu, a także szerokie grupy osób o polskich korzeniach czy po prostu ludzi ciekawych naszego języka, kultury i historii.

W publikacji podsumowujemy 4 dotychczasowe nabory wniosków, prezentujemy założenia programu, dane statystyczne, a także wyniki ewaluacji przeprowadzonej wśród koordynatorów projektów. Z badania wynika, że większość beneficjentów jest bardzo zadowolona z udziału w programie

i kontynuuje działania czy współpracę międzynarodową nawet po zakończeniu finansowania. Cieszy nas również, że niektóre uczelnie i instytucje wracają do nas w kolejnych naborach z zupełnie nowymi pomysłami. W konkursach co roku pojawiają się także nowe podmioty. Otwartość i zapotrzebowanie na promowanie naszego ojczystego języka w świecie są wciąż ogromne, a NAWA stara się na te potrzeby odpowiadać. Zapraszamy do niezwykłej podróży przez projektowe historie. Niech zachęcą do działania tych z Państwa, którzy jeszcze nie korzystali z oferty programu.

O programie

Promocja

języka polskiego

Agnieszka Pietrzak-Kirkiewicz

Redaktor prowadząca

Program Promocja języka polskiego został powołany przez NAWA w 2019 r., a jego głównym celem jest promowanie języka polskiego z elementami historii i kultury Polski poprzez finansowanie przedsięwzięć budujących jakość kształcenia i prestiż języka polskiego jako obcego, trwale wpływających na wizerunek Polski w świecie. W ramach programu finansowane są projekty, działania i inicjatywy służące rozpowszechnianiu języka polskiego jako obcego, wzmocnieniu jakości jego kształcenia i skierowane do szerokiego grona odbiorców.

O udział w programie mogą się ubiegać polskie uczelnie i instytucje naukowe podejmujące działania na rzecz promocji języka polskiego na poziomie akademickim. Projekty mogą być realizowane przez 1 instytucję z Polski, ale preferowane są inicjatywy w międzynarodowym partnerstwie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi. NAWA szczególnie docenia działania

nierealizowane dotychczas przez wnioskodawców. Dana instytucja może złożyć maksymalnie 3 wnioski w 1 naborze. Projekty mogą trwać od 3 do 12 miesięcy, a najwyższa możliwa do uzyskania kwota finansowania to 100 tys. zł.

Pierwszy nabór wniosków został ogłoszony w 2019 r. i wpłynęły wtedy 32 wnioski, z czego 28 przeszło do etapu oceny merytorycznej. Dofinansowanie otrzymało 11 projektów realizowanych przez 9 instytucji. W kolejnym roku zainteresowanie udziałem w programie nieco wzrosło i utrzymywało się na podobnym poziomie w latach kolejnych – w 2020 r. złożono 33 wnioski, w 2021 r. – 30, a w 2022 r. – 34. Łącznie we wszystkich edycjach programu NAWA dofinansowała 58 projektów na kwotę 3 883 514,66 zł. Szczegółowe dane dotyczące projektów prezentują tabele 1 i 2.

Co roku lista beneficjentów programu poszerzała się o nowe podmioty realizujące projekty. W dotychczasowych 4 naborach finansowanie otrzymało 21 podmiotów. Ich pełną listę prezentuje tabela 3.

W niektóre projekty zakwalifikowane do finansowania zaangażowani byli lektorzy NAWA skierowani do zagranicznych ośrodków akademickich.

TABELA 1. Liczba wniosków i współczynnik sukcesu w poszczególnych naborach do programu Promocja języka polskiego

Źródło: opracowanie własne NAWA

	Nabór 2019	Nabór 2020	Nabór 2021	Nabór 2022	Razem
Złożone wnioski	32	33	30	34	129
Wnioski, które przeszły ocenę merytoryczną	28	33	29	29	119
Beneficjenci – wnioski, które otrzymały finansowanie	11	15	16	16	58
Procent sukcesu	34,38	45,45	53,33	47,06	

TABELA 2. Wartość przyznanego finansowania w poszczególnych naborach do programu Promocja języka polskiego

Źródło: dane NAWA

Nabór	Wartość przyznanego finansowania w złotych
2019	593 799,64
2020	1 196 519,46
2021	1 336 739,06
2022	1 350 256,14
Razem	3 883 514,66

We wszystkich naborach beneficjenci chętnie nawiązywali partnerstwa z uczelniami i instytucjami z zagranicy. Najczęściej polskie uczelnie współpracowały z partnerami z Ukrainy (14 ukraińskich instytucji), z Czech (6 podmiotów), a także z Litwy i Niemiec (po 5 podmiotów). W realizowanych projektach brały także udział instytucje z odległych zakątków świata, takich jak Chiny, Ekwador, Korea Południowa czy Peru. Łącznie w projektach uczestniczyło 64 partnerów z 26 krajów. Szczegółowe dane prezentuje tabela 4 i diagram 1. Tylko 4 projekty zostały zrealizowane bez zagranicznego partnera (po 1 projekcie w każdej edycji programu).

Jeśli chodzi o aktywność na poziomie kraju, to najwięcej projektów zrealizowały uczelnie i instytucje z województwa mazowieckiego – 17 projektów i śląskiego – 13. Kolejne na liście są Wielkopolska i Lubelszczyzna – po 7 projektów. Szczegółowe dane geograficzne prezentuje diagram 2.

Beneficjenci programu Promocja języka polskiego edycji 2019 i 2020 brali udział w badaniu ewaluacyjnym¹. Jak wynika z przeprowadzonych ankiet, program wypełnił swego rodzaju lukę w finansowaniu projektów związanych z promowaniem języka polskiego. Zarówno w 2019, jak i 2020 r. prawie wszyscy beneficjenci ocenili, że realizowany projekt był bardzo przydatny dla wzmocnienia potencjału ich instytucji (10 beneficjentów w 2019 r. i 12 w 2020 r.). Wszyscy beneficjenci obydwu edycji programu wyrazili zadowolenie z uczestnictwa w nim. Prawie wszyscy byli „zdecydowanie zadowoleni” (10 beneficjentów z 2019 r. i 13 z 2020 r.). Program promuje współpracę międzynarodową, ważne jest więc, że wszyscy beneficjenci, którzy realizowali projekt w partnerstwie, byli nim usatysfakcjonowani.

¹ A. Walczak, *Ewaluacja programu Promocja języka polskiego – edycje 2019 i 2020*, NAWA 2022.

TABELA 3. Lista beneficjentów programu Promocja języka polskiego w poszczególnych naborach wniosków

Źródło: opracowanie własne NAWA

Nazwa beneficjenta	Nabór 2019	Nabór 2020	Nabór 2021	Nabór 2022	Razem
Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi				1	1
Akademia Ignatianum w Krakowie		1			1
Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk	1	1	1	3	6
Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk				1	1
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie	1		1		2
Politechnika Białostocka	1				1
Uniwersytet Gdański			2		2
Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie		1	1	1	3
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu		3	2	2	7
Uniwersytet Jagielloński w Krakowie		1			1
Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie			1		1
Uniwersytet Łódzki	1				1
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie	1	1	1	2	5
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	1		1		2
Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie	1				1
Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach	1		1		2
Uniwersytet Rzeszowski		1			1
Uniwersytet Śląski w Katowicach	3	3	1	3	10
Uniwersytet w Białymstoku		1	1		2
Uniwersytet Warszawski		2	3	2	7
Uniwersytet Wrocławski				1	1
Razem	11	15	16	16	58

Co istotne, beneficjenci podejmowali w ramach projektów nowe działania, którymi wcześniej się nie zajmowali. Podejście to jest zgodne z założeniem programu, że preferuje się w nim działania nierealizowane dotychczas przez wnioskodawcę w proponowanym we wniosku zakresie lub skali. W 2019 r. w ramach 10 z 11 projektów zrealizowano przynajmniej 1 nowe działanie w stosunku do wcześniejszej aktywności prowadzonej przed przystąpieniem do programu. Dodatkowe elementy wprowadzono w 8 projektach. Natomiast 7 projektów miało większą skalę, tzn. większą liczbę odbiorców niż we wcześniejszych działaniach prowadzonych przez beneficjentów. Przy wszystkich projektach odnotowano zmianę odnośnie do zakresu i skali. W 2020 r. w ramach 13 z 15 projektów zrealizowano przynajmniej 1 nowe działanie w porównaniu z wcześniejszą aktywnością instytucji. Rozszerzono zakres odbiorców oraz wprowadzono dodatkowe elementy nieobecne we wcześniejszych działaniach w 10 z 15 projektów. Tylko w przypadku 1 projektu skala i zakres działań zrealizowanych po przystąpieniu do programu były podobne do wcześniejszej aktywności.

Badani poproszeni o opisanie nowych działań podjętych po przystąpieniu do programu w 2019 r.: najczęściej wymieniali aktywności bazujące na nauczaniu online (5): warsztaty tłumaczeniowe online z uczelniami partnerskimi, webinaria, nauczanie języka polskiego online, warsztaty języka specjalistycznego

TABELA 4. Kraje pochodzenia partnerów w poszczególnych naborach do programu Promocja języka polskiego

Źródło: opracowanie własne NAWA

Kraj partnerski	Nabór 2019	Nabór 2020	Nabór 2021	Nabór 2022	Razem
Austria			1		1
Brazylia	1	1			2
Chiny		2	1		3
Czechy	2	1	1	2	6
Ekwador	1				1
Finlandia	1				1
Francja	1	1		2	4
Grecja			1		1
Irlandia			1		1
Kazachstan				1	1
Korea Południowa		1			1
Litwa	1	1	2	1	5
Niderlandy				1	1
Niemcy	1	1		3	5
Peru	1				1
Rosja	1				1
Serbia				1	1
Słowacja	2	2			4
Słowenia				1	1
Turcja			1		1
Ukraina	2	6	6		14
USA		1			1
Uzbekistan		1			1
Węgry				1	1
Wielka Brytania				1	1
Włochy			2	2	4
Razem	14	18	16	16	64

DIAGRAM 1. Kraje pochodzenia partnerów w projektach programu Promocja języka polskiego w naborach 2019, 2020, 2021, 2022

Źródło: opracowanie własne NAWA

Austria, Brazylia, Chiny, Czechy, Ekwador, Finlandia, Francja, Grecja, Irlandia, Kazachstan, Korea Południowa, Litwa, Niemcy, Peru, Rosja, Serbia, Słowacja, Słowenia, USA, Turcja, Ukraina, Uzbekistan, Węgry, Wielka Brytania, Włochy

prowadzone w formule online, realizacja warsztatów z wykorzystaniem metody b-learning. Z wymienionych działań 3 dotyczyły przygotowania materiałów dydaktycznych: opracowanie platformy z wiedzą historyczną skierowanej do osób uczących się języka polskiego, opracowanie i rozpowszechnienie autorskich pomocy dydaktycznych do nauki języka polskiego jako obcego. Ponadto w tej kategorii beneficjenci wymienili także:

sprawdzian z języka polskiego dla studentów kursu przygotowawczego za pomocą metody odtwarzania wyrazów, organizację międzynarodowej konferencji, przygotowanie kursu z zakresu polskiej kultury i języka polskiego dla słuchaczy z Peru przy współpracy z peruwiańską instytucją szkolnictwa wyższego.

Wśród 13 nowych działań podjętych w ramach projektów realizowanych

w 2020 r. dominowały te związane z opracowaniem materiałów dydaktycznych (6): praca w międzynarodowym zespole nad niemieckojęzycznym skrypcem dotyczącym historii literatury polskiej dla cudzoziemców, tworzenie słownika frazeologicznego glottodydaktycznego dla uczących się języka polskiego jako obcego, przygotowanie gry edukacyjnej poświęconej wybranym zagadnieniom regionu wielkopolskiego

możliwości pracy zdalnej: realizacja projektu online we współpracy z partnerami z Chin, wykłady online dla słuchaczy zagranicznych, spotkania online z wykorzystaniem przygotowanych filmów edukacyjnych. Beneficjenci wymienili także: wprowadzenie nowych form nauczania w kontekście edukacji i promocji kultury, języka i prezentacji historii Polski, działania związane z analizą strategiczną przy realizacji projektu, prowadzenie zajęć z języka polskiego jako obcego z zakresu kompetencji frazeologicznej.

O bardzo ważnym wpływie programu na wzmocnienie potencjału beneficjentów w zakresie promowania języka polskiego świadczyć mogą także plany tych instytucji dotyczące kontynuacji nowych lub rozszerzonych działań podjętych w ramach programu po zakończeniu finansowania. W przypadku nowych działań podjętych w 2019 r. przy 7 z 10 planowana jest ich kontynuacja, natomiast 2 z wymienionych działań będą kontynuowane po uwzględnieniu modyfikacji.

Tylko 1 działanie ze względu na wysokie koszty nie będzie ponownie realizowane. Wśród projektów realizowanych w 2020 r. dominują te, przy których planowana jest kontynuacja nowych działań po uwzględnieniu modyfikacji (6), a w przypadku 4 projektów nowe działania będą kontynuowane bez wprowadzania zmian. Natomiast w odniesieniu do 3 innowacji nie jest planowana kontynuacja (w 1 przypadku jest to decyzja podyktowana zbyt wysokimi kosztami).

Ogromnym wyzwaniem dla uczelni realizujących projekty z edycji 2019 i 2020 okazała się pandemia COVID-19. Wielu z zaplanowanych działań nie można było przeprowadzić w tradycyjnej formie. Zamiast mobilności odbywały się więc spotkania online, środki finansowe były też przesuwane na aktywności lub produkty o innym charakterze. Beneficjenci szczególnie docenili elastyczność podejścia NAWA w tym okresie, o czym świadczą wypowiedzi uczestników badania.

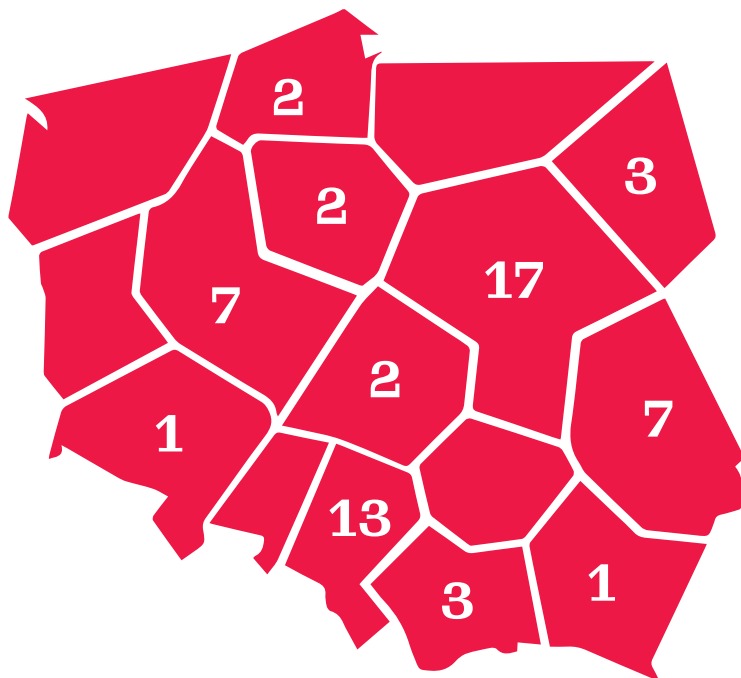
i jego historii, wydanie monografii o charakterze dydaktycznym, przeznaczonych do nauki języka polskiego na poziomie B1, B2, przygotowanie materiałów do zajęć warsztatowych oraz wykładu otwartego dla amerykańskich studentów logopedii, napisanie podręcznika do nauki języka polskiego jako obcego dla ukraińskojęzycznych studentów i kandydatów na studia na poziomie B1, B1+. Z kolei 3 działania bazowały na wykorzystaniu

Projekt był prowadzony w bardzo trudnych warunkach: wybuchła pandemia koronawirusa. W związku z tym trzeba było przekształcić projekt zaplanowany w formie tradycyjnej na tryb online. Mogłam liczyć na wsparcie NAWA: przeniesiono termin realizacji grantu, w razie wątpliwości mogłam się zawsze zwrócić z pytaniem o pomoc i ją otrzymywałam.

Wypowiedź uczestniczki badania Ewaluacja programu Promocja języka polskiego – edycje 2019 i 2020

DIAGRAM 2. Liczba finansowanych projektów w latach 2019–2022 w podziale na województwa

Źródło: opracowanie własne NAWA

Badani zostali poproszeni także o wskazanie największej zalety programu. W 2020 r. respondenci wspominali przede wszystkim: możliwość budowania współpracy z innymi ośrodkami (4), promocję języka polskiego i kultury (4), możliwość realizacji szeroko zakrojonych projektów, obejmujących różnorodne działania (3). W 2020 r. odpowiadając na pytanie o największą trudność w związku z uczestnictwem w programie, 6 beneficjentów wskazało, że takie trudności nie wystąpiły. Pozostali respondenci wymieniali: krótki czas trwania projektu (3), trudności związane z finansowaniem (3), rozliczenie projektu (2), trudności wynikające z pandemii (2), realizację programu w warunkach skomplikowanych procedur wewnętrznych (1).

O tym, jak atrakcyjny jest program Promocja języka polskiego, świadczy też fakt, że wszyscy beneficjenci, którzy realizowali projekty w 2019 i 2020 r., są gotowi wziąć udział w kolejnej edycji.

Realizacja projektu zbiegła się z drugą falą epidemii COVID-19, co miało poważny wpływ na kształt organizacji działań projektowych, np. nie udało się zrealizować wyjazdu ekspertów do Dniepru w celu przeprowadzenia stacjonarnego szkolenia. NAWA udzielała nam stałego wsparcia w przekierowaniu środków na inne cele, np. na przygotowanie interaktywnej gry online.

Wypowiedź uczestnika/uczestniczki badania Ewaluacja programu Promocja języka polskiego – edycje 2019 i 2020

Program Promocja języka polskiego w liczbach

64 partnerów

z **26** krajów
świata uczestniczyło
w projektach

129
złożonych wniosków

58
sfinansowanych
projektów

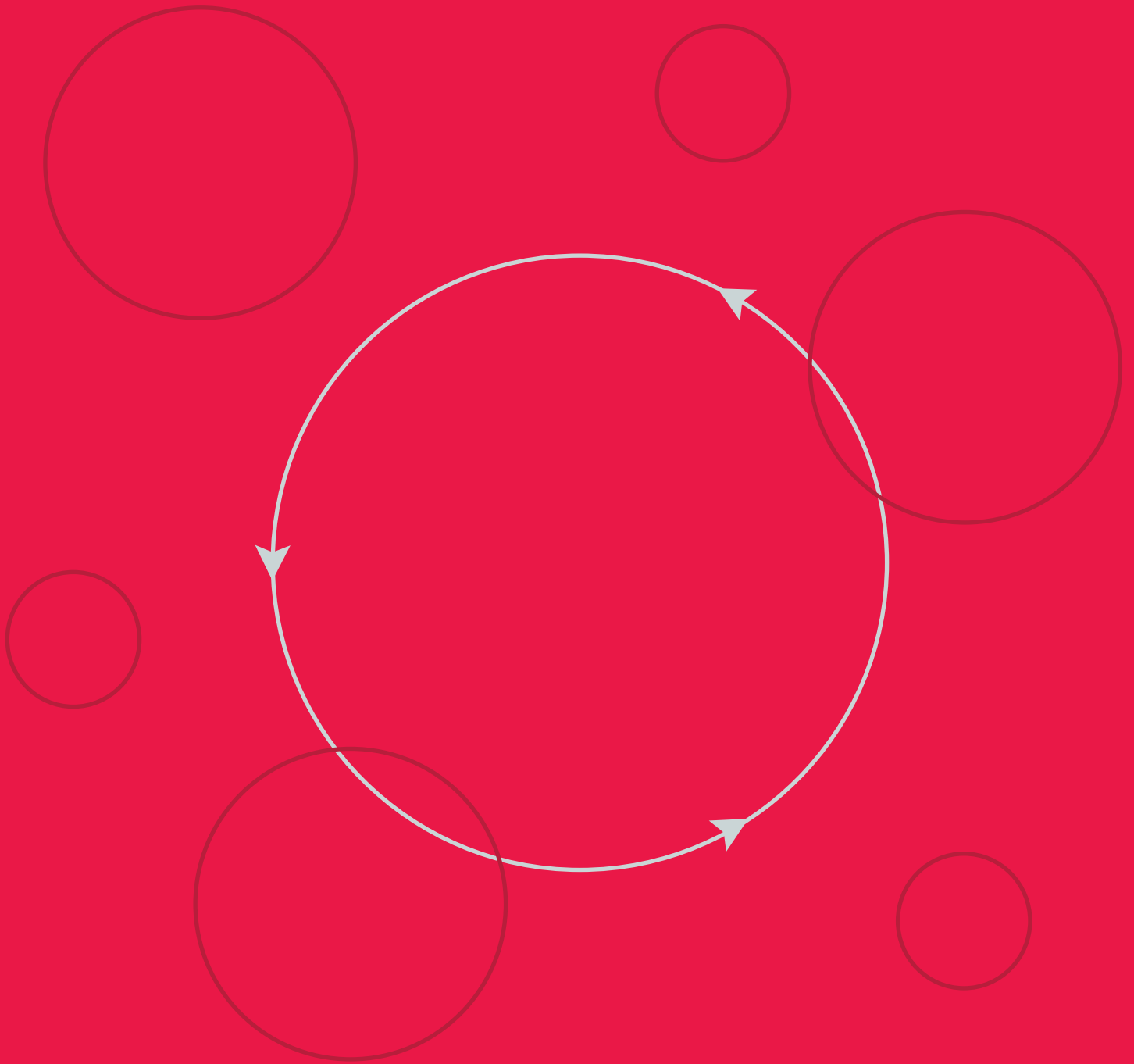

21
beneficjentów
otrzymało
finansowanie

ponad

3,8 mln zł

na finansowanie projektów

Przykłady dobrych praktyk

Lipsk
Niemcy

Warszawa
Polska

Język polski w Saksonii

dr hab. Agata Roćko

Koordynatorka projektu

jest profesorką w Instytucie Badań Literackich PAN, literaturoznawczynią, lektorką i metodyczką języka polskiego jako obcego z wieloletnim doświadczeniem. Kierowniczka zespołu Literatura a glottodydaktyka oraz studiów podyplomowych Glottodydaktyka. Nauczanie języka polskiego jako obcego w IBL PAN. Autorka wielu artykułów z zakresu historii

literatury oraz dydaktyki nauczania języka polskiego. Autorka glottodydaktycznych programów specjalizacji oraz programów studiów podyplomowych. Wykładowczyni z zakresu historii literatury oraz metodyki języka polskiego jako obcego. Trenerka metodyczna języka polskiego jako obcego/ /drugiego/odziedziczonego w kraju i za granicą.

TYTUŁ PROJEKTU

Literatura polska bez granic. Forum języka i kultury polskiej w Saksonii

NUMER PROJEKTU

PJP/2020/1/00010

BENEFICJENT

**Instytut Badań Literackich
Polskiej Akademii Nauk**

PARTNER PROJEKTU

Instytut Sławiastyki, Uniwersytet w Lipsku,
Niemcy

OKRES REALIZACJI

01.01.2020–30.09.2021

KWOTA DOFINANSOWANIA Z PROGRAMU PROMOCJA JĘZYKA POLSKIEGO

99 903,20 zł

STRONA INTERNETOWA PROJEKTU

<https://www.facebook.com/Literatura-polska-bez-granic-101252278468514>

O projekcie

Celem projektu *Literatura polska bez granic. Forum języka i kultury polskiej w Saksonii* była promocja wybranych dzieł literatury, języka i kultury polskiej na Uniwersytecie w Lipsku, w Saksonii oraz na terenie niemieckiego obszaru językowego. Kierowniczką projektu w Warszawie była prof. Agata Roćko z IBL PAN, a w Instytucie Sławiastyki w Lipsku prof. Anna Artwińska. W ramach grantu wybitni uczeni, literaturoznawcy z IBL PAN, napisali eseje krytyczne na wybrane tematy (m.in. mity narodowe). Na bazie esejów na polonistyce w Lipsku zespół wykładowców i metodyków języka polskiego jako obcego ze studiów podyplomowych z IBL PAN Glottodydaktyka. Nauczanie języka polskiego jako obcego (Agata Roćko, Marzena Suska, Paulina Chechłacz) przeprowadził zajęcia językowo-przedmiotowe. Następnie studenci sławistyki na zajęciach z translatoryki przetłumaczyli eseje na język niemiecki. Teksty zostały włączone do skryptu *Literatura polska bez granic*, który służy do nauczania języka i literatury na lipskiej sławistyce. Został on także opublikowany w wolnym dostępie na platformie Uniwersytetu w Lipsku.

We wrześniu 2021 r. odbyło się Forum Języka i Kultury Polskiej w Saksonii, które ze względu na pandemię COVID-19 i zamknięcie uniwersytetu miało formę online. Osia forum były nowe odczytania literatury polskiej, przygotowane na

Forum Języka i Kultury
Polskiej w Saksonii

potrzeby zagranicznej polonistyki w ścisłej współpracy pomiędzy partnerami projektu oraz zaprezentowane w taki sposób, by dotrzeć do potencjalnych środowisk mających związek z kulturą polską (Towarzystwo Polsko-Niemieckie, Centrum Studiów Polonoznawczych w Halle, Muzeum im. Kraszewskiego w Dreźnie itp.). Do współpracy zaproszone zostały wydawnictwa publikujące literaturę polską po niemiecku, centra kultury oraz muzea, których programy obejmują zagadnienia z zakresu wiedzy o Europie Środkowej i Wschodniej. Podczas forum literaturoznawcy z IBL PAN oraz wybitni krytycy literaccy z Saksonii wygłosili wykłady przygotowane w ramach projektu oraz uczestniczyli w promowaniu języka i kultury polskiej w Saksonii. Wydarzenie zwieńczył koncert pt. *Ścieżki przedeptane* doskonałej

wokalistki jazzowej Karoliny Leszko, która przygotowała interpretacje muzyczne wybranej polskiej poezji, szczególnie znane z twórczości Marka Grechuty. Forum umożliwiło szeroką promocję Instytutu Sławistyki na terenie Saksonii, a sam instytut rozpoczął nowe działania edukacyjne w zakresie translatoryki.

Najbardziej dumni jesteśmy z...

...promocji języka polskiego na wielką skalę w Saksonii, umocnienia polonistyki w Lipsku, rozszerzenia działań edukacyjnych na nowe kierunki związane z translatoryką. Jesteśmy bardzo dumni z tego, że zarówno polscy, jak i niemieccy historycy literatury, tłumacze, pisarze, filmowcy mogli uczestniczyć w forum o tak ogromnym zasięgu. Wydarzenie przyniosło rozgłos zarówno Instytutowi Sławistyki, Instytutowi Badań Literackich, jak i działaniom studentów w Instytucie Sławistyki. Promocja języka polskiego i kultury polskiej była bardzo szeroka – reklamy w mediach społecznościowych miały duże zasięgi. Dzięki temu inne uczelnie w Niemczech chcą współpracować z liderem i partnerem projektu oraz korzystać z projektów NAWA w celu promowania języka polskiego.

←
Skrypt *Literatura polska bez granic*

Największe wyzwania w projekcie

...to pandemia COVID-19 i związane z nią ograniczenia w mobilności. Oznaczało to konieczność przeniesienia wielu działań do internetu. Udało się jednak z sukcesem zorganizować Forum Języka i Kultury Polskiej w Saksonii w wersji online.

Gdyby nie program Promocja języka polskiego...

...nie podjęlibyśmy działań mających na celu promowanie nie tylko polskiej kultury i języka, ale również polonistyki w Lipsku.

→
Program Forum Języka i Kultury Polskiej w Saksonii

Literatura polska bez granic
Polnische Literatur ohne Grenzen

Forum języka i kultury polskiej w Saksonii
Forum der polnischen Sprache und Kultur in Sachsen

8.-11.9.2021
Universität Leipzig
online

NAWA POLISH NATIONAL AGENCY FOR ACADEMIC EXCHANGE
IBL INSTYTUT BADAŃ LITERACKICH POLSKIEJ AKADEMII NAUK
INSTITUTE OF LITERARY RESEARCH POLISH ACADEMY OF SCIENCE
UNIVERSITÄT LEIPZIG

→
Ogromne zainteresowanie wśród odbiorców Forum Języka i Kultury Polskiej w Saksonii wzbudziła prezentacja fragmentów filmu *Solidarność według kobiet* i spotkanie z reżyserką Martą Dzido oraz burzliwa dyskusja na tematy podjęte w dokumencie.
←

Wilno

Litwa

Warszawa

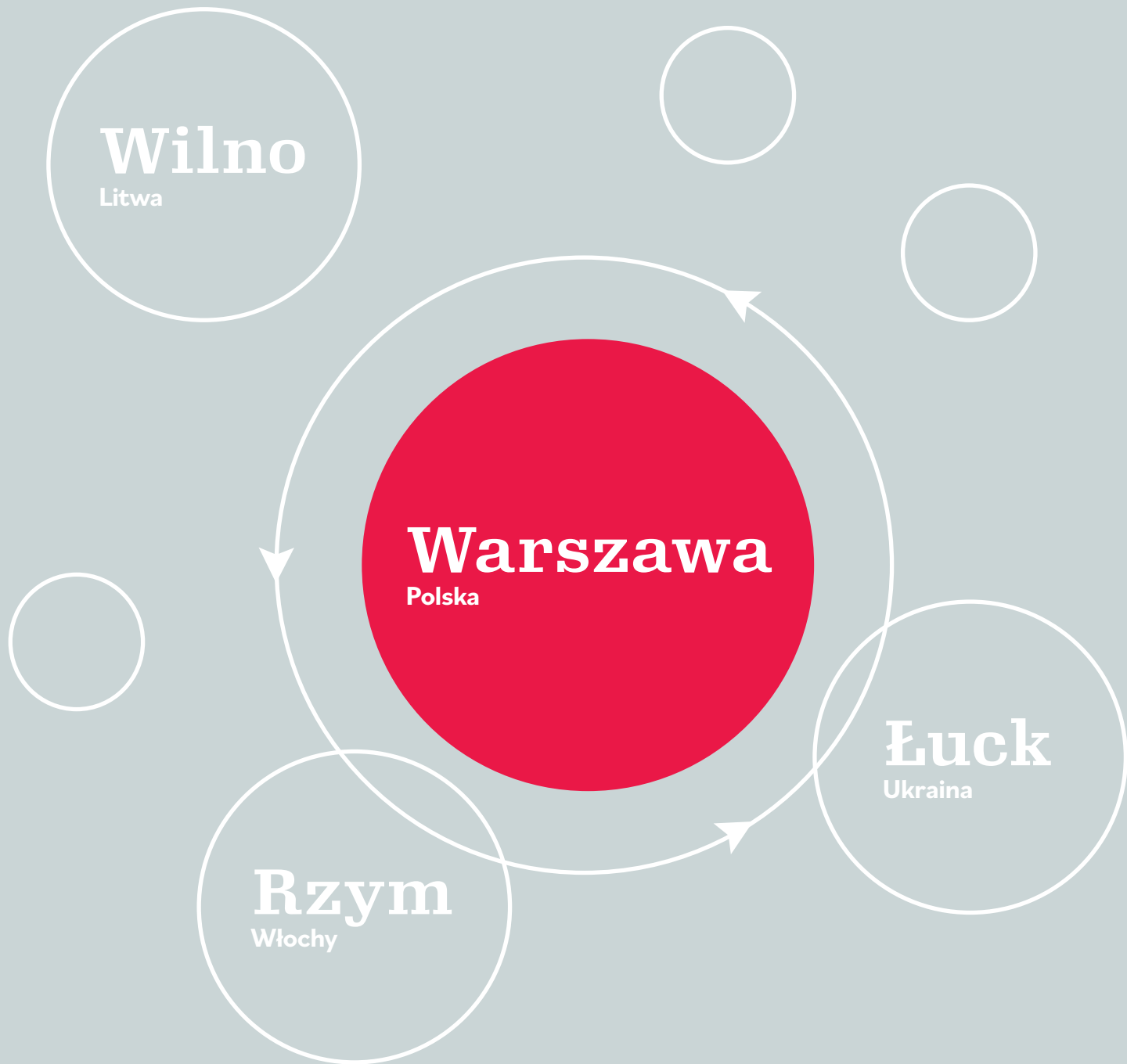
Polska

Łuck

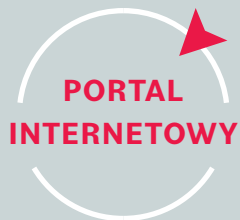
Ukraina

Rzym

Włochy

TYTUŁ PROJEKTU

Geopolonistyka – wirtualny most pomiędzy kulturami

NUMER PROJEKTU

PJP/2021/1/00020

BENEFICJENT

**Instytut Badań Literackich
Polskiej Akademii Nauk**

PARTNERZY PROJEKTU

Centrum Polonistyczne Uniwersytetu
Wileńskiego, Litwa
Wydział Filologii i Dziennikarstwa, Wołyński
Uniwersytet Narodowy im. Łesi Ukrainki
w Łucku, Ukraina
Wydział Studiów Europejskich,
Amerykańskich i Międzykulturowych,
Uniwersytet Rzymski La Sapienza, Włochy

OKRES REALIZACJI

03.01.2022–30.12.2022

KWOTA DOFINANSOWANIA Z PROGRAMU PROMOCJA JĘZYKA POLSKIEGO

100 000 zł

STRONA INTERNETOWA PROJEKTU

<https://biuletynpolonistyczny.pl/pl/projects/geopolonistyka-wirtualny-most-pomiedzy-kulturami,1840/details>

Łączymy kultury

Mariola Wilczak

Koordynatorka projektu

jest dokumentalistką w Centrum Humanistyki Cyfrowej Instytutu Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk, redaktorką naczelną internetowego „Biuletynu Polonistycznego”. Pod kierunkiem prof. Romana Lotha opracowała tom *Krytyki literackiej i artystycznej oraz studiów historycznoliterackich* Jana Kasprowicza (tom 8, cz. 1 *Pism zebranych* Jana Kasprowicza, red. R. Loth, Warszawa 2016). Współpracowała przy edycji tomu 9,

czyli *Listów* (tom 9 edycji *Pism zebranych* Jana Kasprowicza, red. R. Loth, Warszawa 2021). Autorka publikacji o Janie Kasprowiczu, Julii Dickstein-Wieleżyńskiej (aktualnie pracuje nad monografią jej życia i twórczości), o „Biuletynie Polonistycznym”. Członkini Stowarzyszenia Przyjaciół Twórczości Jana Kasprowicza oraz Warszawskiego Oddziału Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza.

O projekcie

Geopolonistyka to opowieść o historii badań nad językiem polskim i literaturą polską, o instytucjach prowadzących dydaktykę i badania polonistyczne, o ludziach, którzy te badania uprawiali i stwarzali im warunki rozwoju. To opowieść o ich pracy w instytucjach i o studentach – możliwe, że przyszłych badaczach i dydaktykach języka polskiego. Narratorami tej opowieści są badacze, dydaktycy i studenci. Opowiadają o historii w formie nagranych wypowiedzi, zrealizowanych filmów, dokumentacyjnych opracowań. Każdy z nich ma swój wkład w budowanie narracji o polonistyce na świecie, o badaniach nad językiem polskim i literaturą polską, o tym, jaką wartość niesie nauka języka polskiego. Jest to zarazem opowieść o polskiej literaturze, sztuce i historii. Historie instytucji i ludzi osadzone są na wspólnej mapie świata, na której zostały zaznaczone lokalizacje ośrodków polonistycznych.

Pomysłodawczynią *Geopolonistyki*, jako przedstawionej w formie interaktywnej mapy prezentacji dorobku instytucji polonistycznych z całego świata, jest prof. dr hab. Magdalena Popiel z Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, prezeska Międzynarodowego Stowarzyszenia Studiów Polonistycznych. *Geopolonistyka*, unowocześniona dzięki pracom Poznańskiego Centrum Superkomputerowo-Sieciowego interaktywna mapa udostępniona w internecie, stała się wspólnym mianownikiem

Oprowadzanie po
Trakcie Królewskim
w Warszawie

działań zrealizowanych w projekcie i miejscem publikacji powiązanych ze sobą treści dotyczących historii i współczesności polonistyki w Łucku, Rzymie i Wilnie. Zrealizowanie w ramach projektu wykładów i warsztatów, filmów i podcastów, zgromadzonych informacji aktualnych i historycznych dotyczących polonistyki było możliwe m.in. dzięki aktywnej współpracy i zaangażowaniu IBL PAN i partnerów oraz przyjęciu formuły

zakładającej skrzyżowanie różnych perspektyw spojrzenia na znaczenie języka, literatury i kultury polskiej.

W ramach projektu przeprowadzono 5 warsztatów, dzięki którym studenci polonistyki uczestniczący w projekcie poszerzyli swoją wiedzę o języku, literaturze i kulturze polskiej, a także podnieśli kompetencje cyfrowe umożliwiające korzystanie z internetowych kompendiów

wiedzy oraz promowanie swoich uczelni i wartości, jaką niesie nauka języka polskiego. Tematy warsztatów to: „*Geopolonistyka* i «Biuletyn Polonistyczny» jako źródło informacji i narzędzia promocji” (mgr Mariola Wilczak i dr Piotr Bordzoł, IBL PAN), „Naukowe monografie i edycje cyfrowe” (prof. Bartłomiej Szleszyński, IBL PAN), „Bibliografie i bazy danych o polskiej literaturze” (dr Beata Koper, UO), „Jesienne warsztaty z *Geopolonistyką*”, a w ich ramach: warsztaty translatorskie – przekłady na tle swoich czasów (prof. Magdalena Heydel, UJ), „Język polski – językiem nowych mediów” (Fryderyk Nowak, Jarosław Solecki, dr Justyna Gorzkowicz, Izabela Chorościn), prezentacja *Geopolonistyki* (prof. Magdalena Popiel, UJ i mgr Mariola Wilczak, IBL PAN), oprowadzanie po Pałacu Staszica (dr Aleksandra Wójtowicz, IBL PAN) i Trakcie Królewskim (dr Łukasz Bukowiecki, UW) w poszukiwaniu przestrzeni wspólnych, „Tendencje rozwoju współczesnej polszczyzny” (prof. Renata Przybylska i dr Patrycja Pałka, UJ).

Projekt odegrał rolę integrującą starsze i młodsze pokolenie polonistów oraz badaczy i studentów różnych narodowości, tym samym zrealizowany został cel zbudowania wymienionego w tytule „mostu pomiędzy kulturami”, krajami i pokoleniami.

Realizacja projektu nie byłaby możliwa bez ogromnego zaangażowania koordynatorów z instytucji partnerskich. Byli nimi: prof. Switłana Suchariewa,

kierowniczka Katedry Polonistyki i Przekładu, koordynatorka Instytutu Polskiego Wołyńskiego Uniwersytetu Narodowego im. Łesi Ukrainki w Łucku, redaktorka-koordynatorka „Biuletynu Polonistycznego”; dr Mirosław Dawlewicz z Centrum Polonistycznego Uniwersytetu Wileńskiego, nauczyciel akademicki, językoznawca, doktor nauk humanistycznych; prof. Monika Woźniak z Wydziału Studiów Europejskich, Amerykańskich i Międzykulturowych na Uniwersytecie Rzymskim La Sapienza, tłumaczka i profesorka języka i literatury polskiej, specjalizująca się w organizowaniu inicjatyw aktywizujących studentów do udziału w wydarzeniach kulturalnych, warsztatach i seminariach przekładowych.

Najbardziej dumni jesteśmy z...

...ze stworzenia ogólnodostępnych narzędzi i treści, które mogą się przyczynić do promocji języka polskiego oraz instytucji zaangażowanych w zbudowanie *Geopolonistyki* – multimedialnego opracowania historii instytucji polonistycznych aż do czasów współczesnych.

...z zaangażowania studentów (39 osób) w realizację projektu, które zaowocowało wspólnymi warsztatami w Warszawie, dokonanymi przekładami, zrealizowanymi samodzielnie filmami i podcastami. Spotkanie w Warszawie dało studentom szansę nawiązania bezpośrednich kontaktów, które trwają mimo zakończenia

działań. Studenci uczestniczący w projekcie zgodnie stwierdzili, że było to dla nich jedno z najpiękniejszych przeżyć w czasie studiów i rozbudziło ich entuzjazm do uczestnictwa w imprezach wykraczających poza zwykły tok nauczania.

Wspólne działania pozwoliły uczestnikom projektu doświadczyć kulturowej i lokalnej różnorodności polonistik na świecie, a jednocześnie poczuć wspólnotę zainteresowań i wartości pomimo różnych uwarunkowań historycznych, geograficznych, kulturowych. Wszystkie doświadczenia i refleksje znalazły swój wyraz w materiałach, które są sukcesywnie udostępniane w „Biuletynie Polonistycznym”, dając świadectwo temu, jak osvajanie przestrzeni świata dzięki cyfrowej mapie pozwala odnaleźć wspólne znaczenia odległych geograficznie miejsc i staje się punktem wyjścia do zacieśnienia międzyludzkich więzi, budowania mostów pomiędzy kulturami, narodami, pokoleniami.

→
Nagrywanie
podcastu

Jesienne warsztaty
z Geopolonistyką

Gdyby nie program Promocja języka polskiego...

...nie moglibyśmy rozwinąć ani zaprezentować możliwości, jakie niosą *Geopolonistyka* i „Biuletyn Polonistyczny”.

...studenci polonistyk z Rzymu, Łucka i Wilna być może nigdy nie spotkali by się, nie nawiązaliby międzynarodowych przyjaźni, nie nagraliby wspólnego podcastu.

Największe wyzwania w projekcie

...związane były z inflacją i różnicami w kursach walut (wzrost cen biletów i kosztów pobytu podczas warsztatów w Warszawie), a także z ograniczeniami w mobilności studentów wynikającymi z wojny w Ukrainie (dwóch studentów z Ukrainy, pomimo oficjalnego, pisemnego zaproszenia ze strony IBL PAN, nie otrzymało zgody na wyjazd). Pojawiały się także problemy w kontaktach online w związku z alarmami bombowymi i brakiem prądu w Ukrainie.

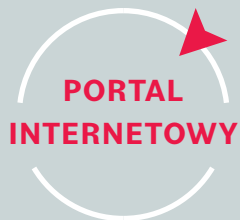
Projekt dał nam możliwość doświadczenia Warszawy tak, jakby to było nasze miasto od zawsze. I mówię to nie tylko ze względu na sposób realizacji samego projektu, ale także ze względu na środowisko, które w nim powstało. Bardzo często trudno jest się wszystkim w grupie dogadać. Jednak w naszym przypadku było inaczej. Po pierwszej, typowej dla naszego pokolenia, niezręczności i przełamaniu lodów zaczęliśmy się wymieniać myślami na temat cechujących nas podobieństw i różnic. Dlatego też, po dłuższym zastanowieniu, dedykuję swój komentarz najpiękniejszej stronie, jaką mogą dać te projekty, a mianowicie przyjaźni.

Przemysław Wiśniewski, student Uniwersytetu Rzymskiego La Sapienza

Jyväskylä
Finlandia

Warszawa
Polska

Dziedzictwo Jagiellonów w Finlandii

TYTUŁ PROJEKTU

Dziedzictwo Jagiellonów jako płaszczyzna dialogu między Polską a Finlandią

NUMER PROJEKTU

PJP/2019/1/00025

BENEFICJENT

**Instytut Badań Literackich
Polskiej Akademii Nauk**

PARTNER PROJEKTU

Uniwersytet w Jyväskylä, Finlandia

OKRES REALIZACJI

01.10.2020–31.12.2020

KWOTA DOFINANSOWANIA Z PROGRAMU PROMOCJA JĘZYKA POLSKIEGO

59 645 zł

STRONA INTERNETOWA PROJEKTU

[https://www.facebook.com/
jagielloniansPuolaSuomi](https://www.facebook.com/jagielloniansPuolaSuomi)
[https://www.youtube.com/@
jagielloniansheritageinpol5623](https://www.youtube.com/@jagielloniansheritageinpol5623)

dr Ewa Cybulska-Bohuszewicz

Koordynatorka projektu

jest adiunktą w Instytucie Badań Literackich PAN. Leksykografka, ale przede wszystkim miłośniczka literatury dawnej, autorka monografii i rozpraw jej poświęconych. Krąg zainteresowań badawczych: nauki przyrodnicze w Polsce w dobie renesansu, literatura religijna, zjawiska graniczne w literaturze dawnej, wpływ kultury polskiej na kształtowanie się wzorów renesansowych w Skandynawii (dziedzictwo Jagiellonów

i Wazów w Polsce, Szwecji i Finlandii).

W 2020 r. kierowała projektem *Dziedzictwo Jagiellonów jako płaszczyzna dialogu między Polską a Finlandią* finansowanym przez NAWA.

W 2022 r. ukazał się przygotowany przez nią i Renatę Ingbrant (Uniwersytet Sztokholmski) monograficzny numer czasopisma „Scando-Slavica” poświęcony dziedzictwu Jagiellonów w Polsce, Szwecji, Finlandii i na Litwie.

O projekcie

Projekt *Dziedzictwo Jagiellonów jako płaszczyzna dialogu między Polską a Finlandią* miał charakter popularyzatorski i naukowy: popularyzowaliśmy dziedzictwo jagiellońskie wspólne dla obu krajów w formie wykładów, lekcji, pokazów, warsztatów multimedialnych i wideoklipów. W ramach projektu udało się nam przygotować szereg materiałów audiowizualnych służących pokazaniu piękna dzieł związanych ze wspólną polsko-szwedzko-litewsko-fińską historią. W grudniu 2020 r. zorganizowaliśmy także konferencję naukową online pt. „Jagiellonians heritage: perspectives of international research”, w której wzięli udział badacze z Polski, Finlandii, Szwecji, Litwy i Wielkiej Brytanii. Pokłosiem wydarzenia jest monograficzny numer czasopisma „Scando-Slavica”, poświęcony dziedzictwu jagiellońskiemu i wydany w 2022 r.

W projekcie zostały także wygłoszone wykłady Radosława Rusnaka i Ewy Cybulskiej-Bohuszewicz poświęcone Jagiellonom i Wazom oraz zabytkom polskim związanym ze wspólnym dziedzictwem. Obyły się również lekcje dla Ambasady RP w Helsinkach dotyczące wspólnego dziedzictwa: zaprezentowano najstarsze w pełni polskojęzyczne teksty, w których znajdują się wzmianki o Finlandii, omówiono punkty wspólne w historii Polski i Finlandii w XVI w.

W ramach projektu powstały także 3 relacje filmowe z zamków Anny Wazówny (Brodnica, Golub-Dobrzyń) oraz kościoła mariackiego w Toruniu, gdzie znajduje się mauzoleum królowej. Jeden z wykładów, o charakterze warsztatów online, był dedykowany trudnościom związanym ze współczesnym odbiorem tekstu dawnego. Podczas wykładu odczytane zostały obszernie fragmenty renesansowych tekstów

historycznych (z tekstu oryginalnego zapisywanego szwabachą). Oprócz tego przygotowano materiały rekonstrukcyjne *Tańce Złotego Wieku* oraz żywe obrazy, prezentujące tańce renesansowe, a także dzieła sztuki związane z Jagiellonami i Wazami. Został opracowany wideoklip, będący impresją na temat dzieła Marcina Kromera *Historija prawdziwa o przygodzie żalostnej Księżęcia Jęgo M. Finlandzkiego Jana [...]*

Materiały z projektu
*Dziedzictwo Jagiellonów jako
płaszczyzna dialogu między
Polską a Finlandią*

i Krolewny Jej M. Polskiej Katarzyny Małżonki jego. Wszystkie materiały filmowe można nadal obejrzeć na projektowym kanale na YouTube.

Dzięki projektowi udało się utworzyć grupę badawczą, która zajmuje się badaniem wspólnego dziedzictwa. Zacieśniła się także współpraca z Instytutem Polskim w Sztokholmie oraz Ambasadą RP w Helsinkach oraz Szkołą Polską przy

teżże ambasadzie. Kiedy tylko wybieramy się do Szwecji czy Finlandii, wiemy, że mamy tam „swoich ludzi”: przyjaciół, na których można liczyć, z którymi można dzielić pasję do nauki i tworzyć kolejne projekty przyczyniające się do coraz lepszego rozpoznawania dziedzictwa Jagiellonów na Północy.

Najbardziej dumni jesteśmy z...

...tego, że udało się nam przygotować i opublikować monograficzny numer prestiżowego czasopisma „Scando-Slavica” w całości poświęcony dziedzictwu jagiellońskiemu – „Jagiellonian Heritage in Poland, Lithuania, Sweden and Finland”.

Największe wyzwania w projekcie

Projekt początkowo miał być prowadzony na uniwersytetach fińskich i szwedzkich, ale ze względu na wybuch pandemii COVID-19 w krótkim czasie trzeba było całkowicie zmienić jego formułę i poprowadzić go od początku do końca w trybie online.

Gdyby nie program Promocja języka polskiego...

...nie powstałaby wspaniała grupa badawcza do dziś zajmująca się wspólnym dziedzictwem. Grupę tworzą badacze reprezentujący różne dziedziny nauki: filolodzy, historycy, historycy sztuki, archeolodzy. Co więcej, grupa stale się rozrasta: dołączają do nas nowi

członkowie, razem podejmujemy badania i organizujemy konferencje, które są okazją nie tylko do wymiany refleksji naukowych, ale też do spotkania się dobrych, zgranych ze sobą kolegów i koleżanek. Więzy, jakie zostały zawiązane w czasie trwania projektu, są czymś wyjątkowym i stanowią jego siłę i wartość dodaną. W skład grupy wchodzi badacze spoza Polski: Anu Lahtinen, Tupu Ylä-Anttila (Uniwersytet w Helsinkach), Susanna Niiranen (Uniwersytet w Jyväskylä), Peter Sjökvist (Uniwersytet w Uppsali), Marika Pauliina Rasanen, Nina Manninen (Uniwersytet w Turku), Eva Mattsson (historyczka sztuki, Zamek Katarzyny Jagiellonki w Vadstena). Grupa współpracuje z Tucemems Turku Centre for Medieval and Early Modern Studies, a także z Instytutem Polskim w Sztokholmie i Ambasadą RP w Helsinkach.

Materiały z projektu
*Dziedzictwo Jagiellonów jako
płaszczyzna dialogu między
Polską a Finlandią*

Zaskakująca historia albo: nie dowierzaj łączom cyfrowym! W trakcie konferencji, która miała wieńczyć projekt (14.12.2020), nastąpiła awaria serwerów Google'a, taka na skalę światową! Konferencja, z uwagi na pandemię, odbywała się oczywiście online. W trakcie występu prof. Dariusza Chemperka szanowny prelegent zdał sobie w pewnym momencie sprawę, że... mówi sam do siebie, bo „coś” się wydarzyło na googlowskich łączach. Zapanał popłoch: na Messengerze urywały się wiadomości we wszystkich językach projektu: po polsku, angielsku, fińsku i szwedzku, ale każdy w istocie pytał tylko o jedno: co teraz zrobimy? Sytuację uratowała prof. Mirosława Hanusiewicz-Lavalle, która szybko umożliwiła całej ekipie sprawne przeniesienie się na serwery Zoom i dołączenie spotkania.

dr Ewa Cybulska-Bohuszewicz

Poznań
Polska

Kanton
Chiny

GRA
ONLINE

Jak uczyć Chińczyków polskiego?

TYTUŁ PROJEKTU

Studiuj w Poznaniu! Pakiet materiałów przygotowujących studentów z Chin do podjęcia nauki w Polsce

NUMER PROJEKTU

PJP/2021/1/00023

BENEFICJENT

**Uniwersytet im. Adama
Mickiewicza w Poznaniu**

PARTNER PROJEKTU

Kantoński Uniwersytet Spraw
Międzynarodowych, Kanton, Chiny

OKRES REALIZACJI

31.12.2021-31.12.2022

KWOTA DOFINANSOWANIA Z PROGRAMU PROMOCJA JĘZYKA POLSKIEGO

67 850 zł

STRONA INTERNETOWA PROJEKTU

www.jpjo.amu.edu.pl

dr hab. Małgorzata Zduniak-Wiktorowicz

Koordynatorka projektu

jest profesorką Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, literaturoznawczynią i lektorką języka polskiego jako obcego. Wykłada na filologii polskiej jako obcej na Wydziale Filologii Polskiej i Klasycznej UAM, na specjalności glottodydaktycznej i studiach podyplomowych dla przyszłych lektorów języka

polskiego jako obcego. W pracy akademickiej rozwija koncept polonistyki międzykulturowej, łącząc zainteresowania w obszarze migracji, międzykulturowości i uczenia cudzoziemców. Jest autorką m.in. monografii *Filologia w kontakcie. Polonistyka, germanistyka, postkolonializm* (Poznań 2018).

O projekcie

Projekt *Studuj w Poznaniu!* okazał się strzałem w dziesiątkę, ponieważ chwilę po złożeniu raportu końcowego z efektów projektu zaczęli korzystać i studenci, i wykładowcy. Czuliśmy, że ta inicjatywa jest potrzebna, ponieważ młodzi Chińczycy, przyjeżdżając coraz liczniej na polskie uczelnie, szczególnie na początku pobytu w Polsce nie zawsze czują się komfortowo. Bywa, że nie wiedzą, jakie warunki życia czekają ich w polskim akademiku czy jak zapisać się na zajęcia kursowe na swoim wydziale. Jeśli do tego dodamy strukturę uniwersytetu ze skomplikowanym podziałem na szkoły dziedzinowe, wydziały i instytuty, łatwo zrozumiemy, że przyjazd z tak odległej kultury edukacyjnej, jaką stanowią Chiny, jest prawdziwym wyzwaniem. Ta sytuacja powoduje, że chińska młodzież na zajęciach reaguje inaczej niż np. studenci z Ukrainy czy Białorusi.

Naszym projektem chcieliśmy też wesprzeć nauczycieli akademickich, dla których praca z nową grupą uczących się również bywa sporym wyzwaniem. Jest to też narzędzie dla lektorów polskiego w Chinach – to oni przecież przygotowują młodych Chińczyków do zagranicznych semestrów.

Dlatego opracowaliśmy i wyprodukowaliśmy e-learningowy kurs przygotowujący obcokrajowców do studiowania w Polsce. Jest to fabularyzowana gra online, a jej użytkownicy wcielają się w role

Materiały informacyjne

Bao i Lan – pary chińskich studentów, którzy spędzają na UAM swoje pierwsze dni studiów: biorą udział w inauguracji roku akademickiego, zapisują się na zajęcia, poznają realia uniwersytetu. Nasza gra opracowana jest w dwóch wersjach językowych: polskiej i chińskiej – wszak studia w Polsce podejmują osoby znające nasz język dobrze i takie, które dopiero się go uczą. Zależało nam również na tym, żeby dzięki projektowi *Studuj w Poznaniu!* nasz uniwersytet dał się poznać jako miejsce otwarte i przyjazne dla studentów z różnych kultur.

→
Gra „Studiuj
w Poznaniu!”

W ramach projektu przygotowaliśmy także pakiet broszur informacyjnych przybliżających najważniejsze zagadnienia związane ze studiowaniem w Polsce (w 2 wersjach językowych: polskiej i chińskiej). Odbyły się również szkolenia dla lektorów języka polskiego jako obcego połączone z promocją produktów oraz popularyzacją wiedzy o projekcie. Zorganizowano też serię otwartych warsztatów adaptacyjnych i wykład otwarty o Polsce dla studentów z Chin.

Najbardziej dumni jesteśmy z...

...tego, że dzięki naszemu projektowi młodzi Chińczycy w sposób dla nich optymalny (online, grywalizacja) uczą się elementów języka polskiego i polskiej kultury akademickiej. Na zajęcia w murach naszych uczelni mogą wchodzić bardziej pewni siebie i szybciej nawiązywać kontakty z wykładowcami i kolegami i koleżankami z grupy.

The image shows a two-page spread of a brochure. The left page (page 4) is titled 'USOS' and features the USOS logo, a cartoon character of a man with glasses, and a list of instructions in Polish. The right page (page 5) is titled '课程安排' (Course Schedule) and contains information about class times and a '学术区' (Academic Zone) section. Both pages include logos for NAWA and the Polish Ministry of Education.

USOS

在大学学习服务系统中有课程表、讲师姓名、电子邮件和教室等信息 (<https://usosweb.amu.edu.pl>)。

被录取后, 您将收到一个密码, 用于访问您在 USOS 系统中的个人账户。然后您必须在学生邮箱中激活账号。

您可以通过可用的应用程序登录到 Web 浏览器来使用 USOS 系统, 例如在 Google Play 和 App Store 上。

记住!
学生必须通过 USOS 系统自己选择一些课程 (例如体育课程) 和选修课。

课程安排

上课时间为周一至周五的 8:00 至 20:00。波兰没有固定的午餐或午睡时间。有些时候有的学生在课间有几个小时的休息时间 (这就是所谓的“课间休息”)。这段时间可用于用餐、在图书馆学习或了解这座城市。

课程从早上 8 点开始, 持续 90 分钟, 然后有 15 分钟的课间休息时间。

记住!
在波兰的大学, 没有人有义务提醒学生交作业和论文、通过考试或参加考试的截止日期。讲师认为学生自己应该记住这一点, 所以在波兰学习期间, 应该安排好时间并加强自律。

学术区

一个大学传统规定讲师可以迟到 15 分钟 (这是因为他们经常有重要会议或课间会议)。学生应在教室外耐心等待老师 15 分钟。如果他仍然没来, 15 分钟后同学们可以去咖啡馆或回家, 不会产生任何后果。15 分钟内的迟到是讲师的特权, 但是同学们要准时来上课!

Największe wyzwania w projekcie

...to przekucie tradycyjnych metod prowadzenia zajęć z cudzoziemcami w nowoczesne narzędzie do samokształcenia.

Gdyby nie program Promocja języka polskiego...

...nasze narzędzie musiałyby być bardziej zgrzebne. A tak stworzyliśmy udźwiękowioną, interaktywną i dwujęzyczną grę online!

Kiedy zaczynałyśmy projektowe warsztaty online ze studentami z Kantonu, znaczna część uczestników miała wyłączone kamery i rzadko się odzywała. Po kilku dniach studenci czekali na nas z włączonymi kamerami, żartowali (sic!) i było widać, że zajęcia sprawiają im dużo radości. Byłyśmy wniebowzięte.

dr hab. Małgorzata Zduniak-Wiktorowicz, prof. UAM

Poznań
Polska

Bratysława
Słowacja

PUBLIKACJA

Polska frazeologia dla Słowaków i nie tylko

TYTUŁ PROJEKTU

Współczesna kultura polska we frazeologii

NUMER PROJEKTU

PJP/2020/1/00015

BENEFICJENT

**Uniwersytet im. Adama
Mickiewicza w Poznaniu**

PARTNER PROJEKTU

Katedra Filologii Słowiańskich, Wydział
Filozoficzny, Uniwersytet Komeńskiego
w Bratysławie, Słowacja

OKRES REALIZACJI

15.10.2020-14.10.2021

KWOTA DOFINANSOWANIA Z PROGRAMU PROMOCJA JĘZYKA POLSKIEGO

50 059,06 zł

STRONA INTERNETOWA PROJEKTU

<http://coolfraz.amu.edu.pl/#/>

dr Ewelina Woźniak-Wrzesińska

Koordynatorka projektu

w 2015 r. na Uniwersytecie Łódzkim skończyła polonistyczne i kulturoznawcze studia licencjackie (w ramach Międzywydziałowych Studiów Humanistycznych i Społecznych). W 2017 r. ukończyła studia magisterskie w Instytucie Filologii Polskiej UAM (jako Międzyobszarowe Indywidualne Studia

Humanistyczne i Społeczne). We wrześniu 2021 r. z wyróżnieniem obroniła doktorat (specjalizacja językoznawstwo). W latach 2021-2023 była związana z Instytutem Slawistyki na Uniwersytecie Justusa Liebiga w Giessen, gdzie na stanowisku docenta pracowała jako lektorka języka polskiego jako obcego.

O projekcie

W ramach projektu przeprowadziliśmy dla studentów bratysławskiej slawistyki serię wykładów oraz warsztatów na temat polskiej frazeologii i frazeografii. Dwusemestralne zajęcia poszerzyły kompetencję frazeologiczną uczestników, a co za tym idzie – kompetencję pragmalingwistyczną. Zwierczeniem projektowej pracy studentów jest internetowy słowniczek frazeologiczny polsko-słowacki i słowacko-polski, który może w przyszłości posłużyć m.in. jako inspiracja do poszerzonych badań komparatystycznych lub jako punkt wyjścia do stworzenia gry edukacyjnej albo rozszerzonej wersji frazeologicznego słownika polsko-słowackiego, którego obecnie brakuje.

Konfrontacja ze studentami i owocne dyskusje w zespole pozwoliły nam pogłębić refleksję na temat roli frazeologii w nauce i nauczaniu języka polskiego jako obcego. Efektem tych rozważań jest *Słownik frazeologiczny z ćwiczeniami dla uczących się języka polskiego jako obcego*, który wypełnia lukę na polskim rynku wydawniczym, wzbogacając go o swoisty frazeologiczny leksykon minimum. Dodatek autorstwa wykładowczyń z Bratysławy obejmuje nie tylko zadania dla różnych poziomów znajomości polszczyzny (A1–C1), lecz także polsko-słowackie wprawki tłumaczeniowe.

Wybuch pandemii COVID-19 skutkowało istotnymi zmianami w projekcie. Wykłady i warsztaty prowadziliśmy zdalnie. Dostosowaliśmy więc materiał do interaktywnych potrzeb słuchaczy, co zachęciło nas (dr Zuzanę Obertovą oraz dr Magdalenę Zakrzewską-Verdugo) do stworzenia szeregu dodatkowych ćwiczeń w 2 wersjach: i tradycyjnej (w słowniku drukowanym udostępnionym szerokiemu gronu – w wolnym dostępie na stronie wydawcy oraz w Repozytorium UAM – w formacie PDF), i elektronicznej (jako ćwiczenia multimedialne na stronie internetowej projektu).

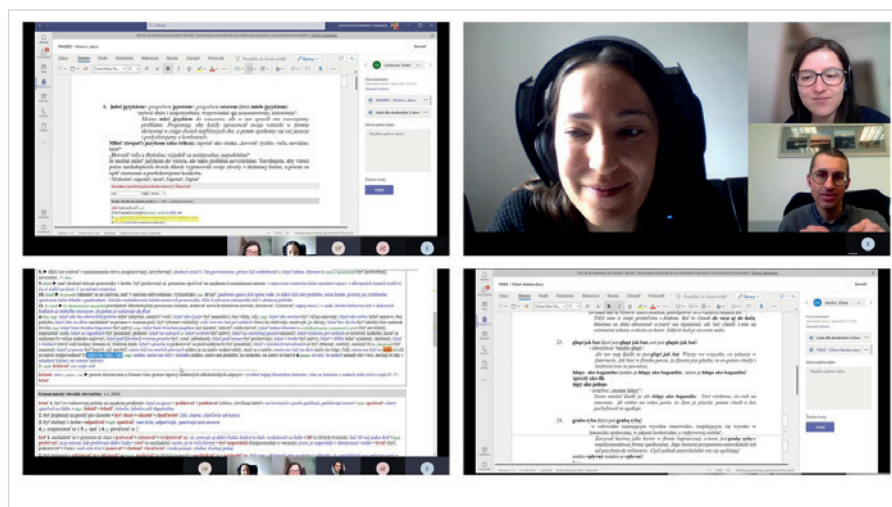
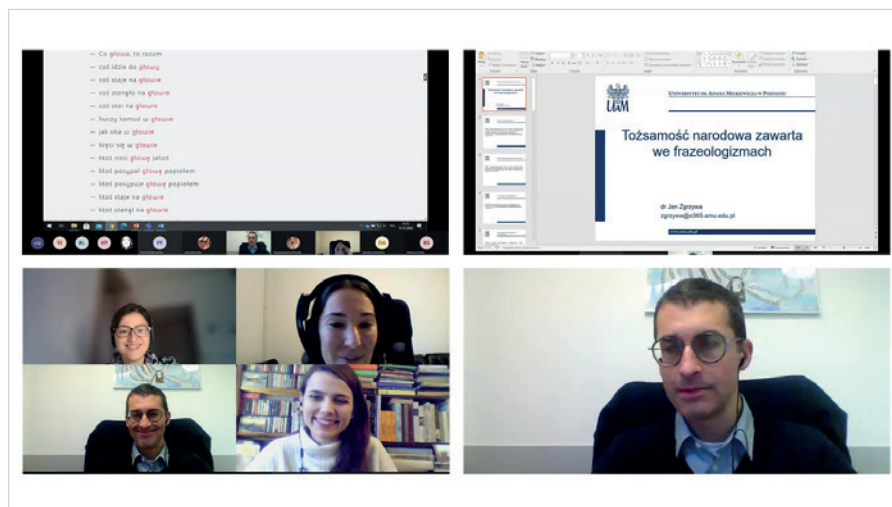
Projekt wyznaczył obszary, które naszym zdaniem warto poddać oglądowi, by w glottodydaktyce sukcesywnie móc wykorzystywać frazeologię i jej potencjał. Pierwszy z nich to obszar kulturowy (warsztaty „Wprowadzenie do polskiej frazeologii”, „Przeszłość Polski i dawna kultura w zwierciadle frazeologii”, „Tożsamość narodowa zawarta we frazeologizmach”), drugi to obszar obrazotwórczy (warsztaty „Frazeologia w literaturze”) oraz trzeci – językowy (warsztaty „Wprowadzenie do leksyko grafii frazeologicznej”).

The image shows the cover of a report. At the top left is the logo of Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (UAM). To its right, the text reads "UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU". Below this is a horizontal line. In the center-left is the logo of Univerzita Komenského v Bratislave, which consists of a circular emblem with a building and the text "UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE". To the right of this logo, the main title "Współczesna kultura polska we frazeologii" is written in a large, bold, blue serif font. Below the title, in a smaller blue font, is "(PJP/PJP/2020/1/00015)". Underneath that, the subtitle "podsumowanie projektu" is written in a bold, black sans-serif font, followed by "(październik 2020 – październik 2021)" in a smaller black font. At the bottom left is the logo of NAWVA, which consists of the letters "NAWVA" in a stylized, red, blocky font. To the right of this logo, the text "NARODOWA AGENCJA WYMIANY AKADEMICKIEJ" is written in a black sans-serif font. The entire cover has a white background with blue and red accents.

↑
Prezentacja
- podsumowanie
projektu

Najbardziej dumni jesteśmy z...

...wymiany wiedzy i doświadczeń z naukowcami polonistami spoza Polski, z podjęcia szeroko rozumianej promocji języka polskiego w sposób bezpośredni (poprzez zajęcia ze słuchaczami studiów środkowoeuropejskich z Uniwersytetu Komeńskiego w Bratysławie) oraz pośredni (poprzez zredagowanie – w partnerstwie – *Słownika frazeologicznego z ćwiczeniami dla uczących się języka polskiego jako obcego*), z uatrakcyjnienia programu studiów dla słuchaczy uczęszczających na zajęcia do Katedry Filologii Słowiańskich Uniwersytetu Komeńskiego, co przyczyniło się do wzrostu zainteresowania lektoratem języka polskiego jako obcego. Do istotnych sukcesów projektu zaliczamy też pogłębienie refleksji na temat roli frazeologii w nauczaniu języka polskiego jako obcego.

↑
Warsztaty online
nt. polskiej frazeologii

Największe wyzwania w projekcie

...to przedłużanie się sytuacji epidemiologicznej uniemożliwiającej wyjazd do Bratysławy i przyjazd partnera do Poznania. Wskutek pandemii COVID-19 żadne z zaplanowanych wydarzeń nie odbyło się w formie stacjonarnej, dlatego kwota zaplanowana jako koszty związane z wyjazdem została przeznaczona na zmodyfikowane efekty projektu (zwiększenie objętości słownika oraz rozbudowana witryna WWW).

Pandemia COVID-19 przyczyniła się ponadto do zmian merytorycznych. Ze względu na całkowity lockdown w Słowacji i konieczność prowadzenia zajęć w trybie zdalnym produkt mający powstać we współpracy ze słowackimi studentami oraz partnerem zmienił swoją formę i jakość. Nie zdecydowaliśmy się na publikację słownika frazeologicznego polsko-słowackiego w formie tradycyjnej. Studenci mieli utrudnioną pracę filologiczną nad przydzielonymi im przykładami do opracowania (zamknięte biblioteki, brak dostępu do materiałów), dlatego efekty ich działań – pod względem jakości i ilości – były inne, niż założyliśmy w projekcie. Materiały opracowane przez studentów wykorzystaliśmy do stworzenia słownika internetowego, a w wersji tradycyjnej powstał słownik rejestrujący polskie związki frazeologiczne, wzbogacony o indeks i układ tematyczny. Słownik objął nie 500, lecz ok. 1700 związków

frazeologicznych i zawiera też ćwiczenia przygotowane przez partnera. Dodatkowo zdecydowaliśmy się na stworzenie rozbudowanej witryny WWW, która zawiera nagrania z warsztatów i wykładów, materiały studentów,

Katedra slovanských filológií
Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave

vás srdečne pozýva na prednášku a workshop polskej frazeologičky

Prof. UAM Gabriely Dziamskej-Lenart
z Univerzity Adama Mickiewicza v Poznani

Úvod do polskej frazeológie

Ide o prvé stretnutie cyklu *Introduction to Polish Phraseology* ako blokového predmetu pre študentov stredoeurópskych štúdií, ktoré sa realizuje v rámci projektu Promocja Języka Polskiego NAWA.

Prednáška sa bude konať v poľskom jazyku.

V prípade záujmu o účasť prosíme o správu na adresu: magdalena.zakrzewska@uniba.sk

30. 10. 2020, 9.00 – 13.00
na MS Teams

Filozofická fakulta
Univerzita Komenského v Bratislave

NAWA
NADZOROVANÁ KATEDRA
VYSAVUJÚCICH
VYSAVUJÚCICH

Warsztaty online
nt. polskiej frazeologii

interaktywne ćwiczenia, wersję elektroniczną *Słownika frazeologicznego z ćwiczeniami dla uczących się języka polskiego jako obcego*, a także internetowy słowniczek frazeologiczny polsko-słowacki i słowacko-polski. Tym sposobem udało się przystosować projekt do dynamicznej sytuacji epidemiologicznej. Dzięki wprowadzonym zmianom, na które NAWA wyraziła zgodę, projekt mógł zostać zrealizowany.

Gdyby nie program Promocja języka polskiego...

...nie udałooby nam się stworzyć *Słownika frazeologicznego z ćwiczeniami dla uczących się języka polskiego jako obcego*, strony WWW obejmującej materiały z zajęć, słownicza frazeologicznego polsko-słowackiego i słowacko-polskiego oraz dodatkowych ćwiczeń interaktywnych.

Można założyć, że większość podręczników przeznaczonych do praktycznej nauki języka polskiego jako obcego kształci w zakresie tzw. kompetencji frazeologicznych (frazeologia związana z częściami ciała, domem rodzinnym, naturą itd.). Brakuje jednak wykazu najnowszych, współczesnych frazeologizmów, którymi posługują się natywni użytkownicy języka polskiego w codziennej komunikacji. Nie dysponujemy gotowym, ogólnodostępnym wykazem takich połączeń językowych. Liczba opracowań wykorzystujących frazeologię

w nauczaniu języka polskiego jako obcego nie jest duża, nie ma aktualnych materiałów zaspokajających potrzeby cudzoziemców. W odpowiedzi na te braki powstał nasz pomysł, by stworzyć *Słownik frazeologiczny z ćwiczeniami dla uczących się języka polskiego jako obcego*. Uznaliśmy bowiem, że metodycznie uzasadnione jest uczenie tego, co potrzebne.

Niekwestionowanymi rezultatami projektu są więc: wzbogacenie polskiego rynku wydawniczego o nowy typ publikacji wydawniczej przystosowanej dla uczących się języka polskiego jako obcego, promocja działań poznańskiej polonistyki oraz poznańskiej szkoły frazeologicznej, poszerzenie oferty

dydaktycznej i zwiększenie zainteresowania językiem polskim wśród studentów bratysławskich studiów slawistycznych i lektorów języka polskiego jako obcego, stworzenie platformy internetowej przystosowanej do kształcenia zdalnego, zawierającej zasoby do wykorzystania w pracy zdalnej z osobami poznającymi język polski i kulturę polską. Produkty, które powstały w ramach projektu, będą służyć nie tylko slawistom uczącym języka polskiego jako obcego czy lektorom. Mogą być traktowane jako punkt odniesienia do podobnych tego typu opracowań, których brakuje w dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości i wirtualnej, i epidemiologicznej.

Mnie się podobało. Zajęcia są bardzo interesujące, frazeologizmy zabawne. Myślę, że nauczyłam się czegoś nowego. Im więcej słucham języka polskiego, tym bardziej mi się podoba.

Zajęcia były bardzo ciekawe, nauczyłam się wielu frazeologizmów, których wcześniej nie znałam, i to poszerzyło moje słownictwo. Wiele z frazeologizmów było bardzo zabawnych.

Z ankiet studenckich

Białystok
Polska

Wilno
Litwa

Ostrawa
Czechy

PUBLIKACJA

Legendy europejskie po polsku

dr hab. Joanna Kuć, prof. UwB

Koordynatorka projektu

jest historyczką języka, glottodydaktyczką i neurologopedką. Autorka ponad 100 publikacji, w tym 9 monografii autorskich. Jej zainteresowania badawcze skoncentrowane są wokół zagadnień komunikacji językowej ze szczególnym uwzględnieniem ich związków z onomastyką, tendencji rozwojowych języka polskiego, a także nabywania mowy przez dzieci bilingwalne. W swoich badaniach proponuje podejście interdyscyplinarne, wielospecjalistyczne, o czym świadczą jej publikacje z zakresu historii języka, onomastyki, dialektologii, glottodydaktyki, socjolingwistyki, genologii lingwistycznej, neurologopedii. Od kilkudziesięciu lat prowadzi (początkowo w Uniwersytecie

Przyrodniczo-Humanistycznym w Siedlcach, następnie w UwB) zajęcia językoznawcze na kierunkach studiów polonistycznych i logopedii. Prowadzi także zajęcia z lektoratu języka polskiego jako obcego, emisji głosu, techniki mówienia, gramatyki języka polskiego – dla cudzoziemców w ramach letniej szkoły języka i kultury polskiej w UPH, jak również kursy przygotowujące do studiowania w Polsce (programy im. gen. W. Andersa i im. I. Łukasiewicza). Jest autorką 2 podręczników do nauczania języka polskiego jako obcego: *Z polskim słowem – ćwiczenia gramatyczno-leksykalne dla obcokrajowców* i *Legendy Starego Kontynentu. Teksty i ćwiczenia dla obcokrajowców*.

TYTUŁ PROJEKTU

Legendy Starego Kontynentu.
Teksty i ćwiczenia dla obcokrajowców

NUMER PROJEKTU

PJP/2020/1/00006

BENEFICJENT

**Uniwersytet
w Białymstoku**

PARTNERZY PROJEKTU

Uniwersytet w Ostrawie, Czechy
Uniwersytet Witolda Wielkiego, Wilno, Litwa

OKRES REALIZACJI

01.10.2020–30.09.2021

KWOTA DOFINANSOWANIA Z PROGRAMU PROMOCJA JĘZYKA POLSKIEGO

68 716,76 zł

STRONA INTERNETOWA PROJEKTU

<https://filologia.uwb.edu.pl/projekty/projekty-naukowe-i-dydaktyczne/projekty-realizowane-na-wydziale-filologicznym/legendy-starego-kontynentu-teksty-i-ucwiczenia-dla-obcokrajowcow>

O projekcie

Głównym założeniem projektu było ukazanie legend uzyskanych od obcokrajowców jako doskonałych tekstów do poznania nie tylko potencjału kulturowego innych społeczeństw (historii, symboliki narodowej, bohaterów, wyznawanych wartości, obyczajów i codziennego życia), ale jako ciekawego materiału do nauki języka polskiego na różnych poziomach zaawansowania. Legendy zostały przekazane przez obcokrajowców studiujących w Polsce lub przebywających na letnich szkołach języka i kultury polskiej. Istotnym kontekstem użycia opowieści jest zmiana modelu międzypokoleniowego wartości na model międzynarodowy, horyzontalny, a więc włączenie legend do nauczania języka polskiego jako obcego na poziomie B1, B2. Taka narracja została zaproponowana po raz pierwszy i okazała się „strzałem w dziesiątkę”.

W ramach projektu wydano książkę zawierającą teksty legend, zatytułowaną *Legends Starego Kontynentu. Teksty i ćwiczenia dla obcokrajowców*, obudowane w stosowne ćwiczenia gramatyczno-leksykalne (po 6 ćwiczeń do każdej legendy, łącznie 258 zadań ujętych w modelu sprzężonym nauczania gramatyki i leksyki). Dzięki legendom obcokrajowcy mieli możliwość poznawania różnych europejskich kultur według określonych motywów: legendy o miastach i państwach; o zamkach, klasztorach i kościołach; o miłości; o jeziorach,

rzekach, górach; o postaciach nadprzyrodzonych i fantastycznych; o zwierzętach; o pieniądzach. Łącznie w książce znalazły się 43 teksty z takich państw, jak: Polska, Litwa, Białoruś, Ukraina, Rosja, Czechy, Kazachstan, Słowacja, Rumunia, Serbia, Czarnogóra, Estonia, Francja, Niemcy, Gruzja.

Ćwiczenia zawierają materiał leksykalny, wykorzystujący leksykę z różnych kręgów tematycznych, i gramatyczny, zawierający zadania z wielu podsystemów języka. W publikacji znalazły się ćwiczenia kształcące sprawność rozumienia tekstu jako globalnej struktury i rozumienia poszczególnych słów oraz kolokacji wyrazowych (tłumaczenie na język angielski), w których występują, zróżnicowane pod względem stopnia trudności i sprawności językowej. Książka została odebrana przez uczestników projektu jako inspirująca zabawa słowem i gramatyką języka polskiego, przeniesienie w inną rzeczywistość kulturową w czasie i przestrzeni. Tym samym udowodniła, że legendy są transgraniczne, uniwersalne, a w czasie pandemii COVID-19 były doskonałymi tekstami nie tylko do poczytania, ale i do podniesienia umiejętności z zakresu języka polskiego jako obcego.

Oprócz wydania zbioru tekstów zrealizowano też warsztaty z kultury żywego słowa w Uniwersytecie Ostrawskim (w formie online, w maju 2021 r.) oraz warsztaty z tego samego zakresu w Domu Kultury Polskiej w Wilnie

Publikacja *Legends Starego Kontynentu. Teksty i ćwiczenia dla obcokrajowców*

(stacjonarnie w lipcu 2021 r.). W ramach zajęć wykorzystano teksty legend do interaktywnych ćwiczeń gramatyczno-leksykalnych. Warsztaty dały możliwość zapoznania obcokrajowców z zagadnieniami dotyczącymi emisji głosu, techniki mówienia oraz właściwej interpretacji głosowej utworów, tzw. myślenia tekstem.

Poza omawianymi korzyściami legendy czynią pracę lektora bardziej atrakcyjną i stanowią interesującą ilustrację omawianych zagadnień geograficznych, historycznych, kulturowych, obyczajowych. Na tle takich interesujących działań jak poznawanie innych narodowości i kultur nie możemy zapominać o gramatyce oraz odwołaniach do innych tekstów kultury, które zawierają podobne motywy i zagadnienia językowo-kulturowe (szukanie motywów w słownikach, encyklopediach kultury itp., opis bohaterów: Janosika, Karkonosza, Niemena, Loszy, Radziwiłłów, zapoznanie z różnymi wersjami legend i ich konfrontacja z faktami historycznymi, analiza różnic i podobieństw między kulturami). Legendy to teksty ponadczasowe, które uczą pokojowego obchodzenia się z wieloma kulturami, narodami, ludźmi.

Najbardziej dumni jesteśmy z...

...wydania unikatowej publikacji *Legandy Starego Kontynentu. Teksty i ćwiczenia dla obcokrajowców*, czyli zbioru legend pochodzących z krajów europejskich. Na tych tekstach kultury wychowały się całe pokolenia użytkowników różnych języków, a opowieści zostały zebrane od obcokrajowców uczących się języka polskiego w Polsce i za granicą i zapisane na poziomie znajomości języka polskiego B1, B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Swoiste *novum* stanowi wykorzystanie tekstów kultury, jakimi są z pewnością legendy, do nauczania języka polskiego jako obcego. Istotne jest nie tylko ich poznanie i promowanie wiedzy o różnorodności europejskich kultur, państw i regionów reprezentowanych w publikacji, lecz także mówienie o nich w języku poznawanego kraju.

Największe wyzwania w projekcie

...to kwestie administracyjne wewnątrz uczelni.

Gdyby nie program Promocja języka polskiego...

...nie moglibyśmy podzielić się pięknymi tekstami pozyskanymi od wielu interesujących ludzi.

Publikacja jest dostępna
w wersji online

Na publikację *Legandy Starego Kontynentu. Teksty i ćwiczenia dla obcokrajowców* składają się 43 opowieści z: Polski, Litwy, Białorusi, Ukrainy, Rosji, Czech, Kazachstanu, Słowacji, Serbii, Czarnogóry, Estonii, Francji, Niemiec, Rumunii, Gruzji, podzielone według motywów kulturowych na legendy o miastach i państwach (8); o zamkach, klasztorach i kościołach (6); o miłości (7); o jeziorach, rzekach i górach (8); o postaciach nadprzyrodzonych i fantastycznych (10); o zwierzętach (3); o pieniądzach (1).

Gdańsk
Polska

Stambuł
Turcja

GRA
ONLINE

Z Turcji do Gdańska – wirtualny spacer po mieście

TYTUŁ PROJEKTU

Tropem nadbałtyckich tajemnic, czyli nauka
języka polskiego oraz historia i kultura
Gdańska w formie gry

NUMER PROJEKTU

PJP/2021/1/00007

BENEFICJENT

Uniwersytet Gdański

PARTNER PROJEKTU

Uniwersytet Stambulski, Turcja

OKRES REALIZACJI

01.01.2022–31.12.2022

KWOTA DOFINANSOWANIA Z PROGRAMU PROMOCJA JĘZYKA POLSKIEGO

99 998,58 zł

STRONA INTERNETOWA PROJEKTU

www.tnt.ug.edu.pl

dr Beata Jędrzejczak

Koordynatorka projektu

jest adiunktą w Zakładzie Języka Polskiego Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Gdańskiego. Absolwentka filologii polskiej o specjalności nauczycielskiej oraz kulturoznawstwa, a także studium podyplomowego w zakresie nauczania języka polskiego jako obcego (JPJO). Lektorka JPJO z doświadczeniem w nauczaniu osób z różnych kręgów kulturowych, egzaminatorka na państwowych egzaminach certyfikatowych

z JPJO, tutorka akademicka, członkini zespołu redakcyjnego czasopisma „Język – Szkoła – Religia”. Autorka monografii i artykułów naukowych na temat perswazji językowej w sloganach promujących polskie marki terytorialne, a także o reklamowych aspektach paratekstualności we współczesnej polskiej literaturze popularnej oraz na temat glottodydaktyki polonistycznej.

O projekcie

Głównym celem projektu było promowanie języka polskiego oraz historii i kultury Gdańska wśród studentów polonistyki Uniwersytetu Stambulskiego w Turcji. Pozostałe cele to: rzeczywisty wpływ na podniesienie umiejętności językowych osób uczących się języka polskiego jako obcego i przekazanie wiedzy na temat historii i kultury Gdańska poprzez atrakcyjną formę gry internetowej oraz konfrontacja skuteczności wypracowanych przez kadre UG innowacyjnych metod w edukacji międzykulturowej.

W ramach projektu zostały podjęte 2 główne działania: stworzenie darmowej, edukacyjnej, internetowej gry komputerowej oraz spotkanie zespołu projektowego ze studentami z Turcji w celu przeprowadzenia dla nich warsztatów i wykładów tematycznie powiązanych z grą i podsumowania zapisu aktywności graczy z różnych miejsc świata.

Fabula gry „Tropem nadbałtyckich tajemnic” częściowo jest oparta na wybranych legendach gdańskich i odbywa się w formie wirtualnego spaceru po Gdańsku. Jej bohaterem jest Neptun, który prosi gracza o pomoc w odnalezieniu trójzębu. Akcja rozpoczyna się na plaży w Gdańsku-Brzeźnie – ten etap ma formę samouczka, na jego podstawie gracz uzyskuje informację, jak poruszać się po grze i jaki cel mają jego działania. Zadaniem graczy jest rozwiązanie

trzech zadań głównych i uzyskanie kodu do skrytki, w której Merkury ukrył trójzęb Neptuna. Podczas wykonywania zadań gracze odwiedzają m.in. Operę Bałtycką i Muzeum Bursztynu oraz rozwiązują quiz dotyczący różnych obiektów w Gdańsku widzianych z Góry Gradowej. Gra kierowana jest głównie do studentów polonistyki Uniwersytetu Stambulskiego oraz do wszystkich obcokrajowców uczących się języka polskiego jako obcego, ale równie dobrze może z niej skorzystać każdy zainteresowany. Ze względu na specyfikę gry

oraz jej uniwersalny charakter kształcenie językowe dotyczy przede wszystkim podniesienia umiejętności rozumienia tekstu czytanego. Gra dostosowana jest do poziomu biegłości językowej B1, B2.

W ramach projektu przeprowadzono także wykłady i warsztaty dla studentów i absolwentów polonistyki Uniwersytetu Stambulskiego. Hasłem przewodnim wykładu dr Anny Reglińskiej-Jemioł były dzieje tanecznych tradycji Gdańska ze szczególnym uwzględnieniem instytucji Opery Bałtyckiej. Przybliżyły

↑
Gra „Tropem nadbałtyckich tajemnic”

one uczestnikom galerię gdańskich twórców kultury tanecznej i kojarzonych z nią miejsc w Gdańsku. Natomiast warsztaty dotyczyły kształcenia językowego i literackiego w postaci m.in. lektury fragmentów *Panienki z okienka* Jadwigi Łuszczewskiej. Doktor Waclaw

Kulczykowski przeprowadził zajęcia zatytułowane „Młyn, żuraw, fontanna i twierdza, czyli historia Gdańska wodą pisana”. Podczas wykładu opowiedział o najbardziej znanych gdańskich zabytkach, których funkcje oraz historia nierozzerwalnie związane są z morskim charakterem miasta. Warsztaty zostały uzupełnione o historyczne nawiązania polsko-tureckie, dyskusję oraz zadania grywalizacyjne. Natomiast podczas zajęć prowadzonych przez dr Beatę Jędrzejczak studenci mogli się zapoznać z legendami Gdańska, na których oparty został główny wątek fabularny gry „Tropem nadbałtyckich tajemnic”. Wzięli udział w warsztatach pt. „Ile prawdy jest w legendzie?” oraz w dyskusji na temat kulturowych i dydaktycznych wartości legend w nauczaniu języka polskiego jako obcego. Poznali także kulisy powstawania gry oraz zapoznali się z pierwszymi podsumowaniami i raportami dotyczącymi swojej aktywności oraz innych użytkowników. Opiekunką projektu po stronie partnera była Doç. Dr. Seyyal Körpe Kemer.

Najbardziej dumni jesteśmy z...

...zasięgów i odbioru gry komputerowej, która powstała w ramach działań projektowych. Podczas zajęć prowadzonych dla tureckich studentów, którzy byli głównymi odbiorcami gry, można było dostrzec, że wirtualny spacer po Gdańsku był dla nich nie tylko elementem procesu glottodydaktycznego, lecz

także rzeczywistym spotkaniem z polską kulturą. Dla studentów uczących się wiele lat języka kraju, w którym fizycznie nigdy nie byli, gra stała się namiastką zwiedzania polskiego miasta o bogatej kulturze, niezwykłej historii i z magicznym klimatem, dla pozostałych była podróżą sentymentalną. Jak powiedział jeden z uczestników projektu: „Nie mogę więcej grać w tę grę, bo za bardzo tęsknię za Gdańskiem”.

Sukcesu upatrujemy także w tym, że w grę „Tropem nadbałtyckich tajemnic” zagrano już w 31 krajach. Dotychczas najczęściej odnotowywaliśmy rozgrywki prowadzone z terenu Polski i Turcji, a także (kolejno): USA, Wielkiej Brytanii, Niemiec, Holandii, Luksemburga, Ukrainy, Chin, Irlandii, Grecji, Węgier, Kanady, Austrii, Francji, Japonii. Jesteśmy dumni także z wielu odsłon gry z terenu Polski i z samego Gdańska, ponieważ niejednokrotnie docierały do nas sygnały, że gra cieszy nawet rodowitych gdańszczan. Realizacja naszego projektu stała się też w pewnym stopniu pomostem do poznania miasta dla wszystkich tych, którzy w ostatnim czasie przybyli do Polski, a w szczególności do Gdańska, z objętej wojną Ukrainy. Najbardziej dumni jesteśmy z tego, że gra jest również wykorzystywana przez gdańskie placówki oświatowe i opiekuńcze w różnorodnych edukacyjnych i skupiających się na budowaniu kompetencji międzykulturowych przedsięwzięciach kierowanych do dzieci.

Największe wyzwania w projekcie

Największym wyzwaniem dla zespołu realizującego projekt było odejście od tradycyjnych metod przekazywania wiedzy (np. jednokierunkowego wykładu) na rzecz nowoczesnej strategii edukacyjnej bazującej na grze komputerowej. Wyzwanie stanowiło także stworzenie przekazu, który byłby dostosowany do standardów preferowanych przez jego odbiorców, czyli stworzenie gry zarówno dla tych, którym rzeczywistość gier komputerowych nie jest obca (jak np. studenci Uniwersytetu Stambulskiego), jak i tych, którzy ze środowiskiem wirtualnym się dotąd nie spotykali. Należy zaznaczyć, że realizacja projektu była zarówno testem kompetencji cyfrowych zespołu, jak i kompetencji międzykulturowych, które pozwalały np. na krytyczną selekcję informacji.

Gdyby nie program Promocja języka polskiego...

...nie byłoby możliwe zastosowanie w nauczaniu i promocji języka polskiego jako obcego nowoczesnego narzędzia, jakim jest gra komputerowa. Postępująco współcześnie komputeryzacja, digitalizacja oraz konwergencja mediów otwierają nowe możliwości dla przekazów dydaktycznych, dając im tym samym nową przestrzeń edukacyjną – możliwość wyjścia z tradycyjnej instytucji szkoły/uczelni i zaistnienia w cyberprzestrzeni. Szansa wielokrotnej ekspozycji materiału

nauczania, łączenie tekstu z atrakcyjną szatą graficzną czy obowiązek przyjmowania aktywnej postawy przez gracza/uczni – to tylko podstawowe cechy gry komputerowej, które wpływają na rozwijanie potencjału poznawczego jej

użytkowników. Dodatkowo gra oparta na spacerze wirtualnym po Gdańsku, który można realizować w dowolny, niekoniecznie linearny sposób, stała się swoistą symulacją przebywania w mieście – nie tylko w kwestii poznawania

↑
Dr Beata Jędrzejczak i Doç. Dr. Seyyal Korpe Kemer ze studentami Uniwersytetu Stambulskiego

←
Koty w Stambule

jego kultury i historii, lecz także chłonięcia jego klimatu, rozkoszowania się przechadzkami po wybranych miejscach, napawania się ich widokiem. Poszerzenie przestrzeni edukacyjnej o wymiar wirtualny wyraźnie wzbogaciło więc tradycyjny proces dydaktyczny, tym samym urozmaiciło warsztat dydaktyczny realizatorów projektu i dało odwagę do podejmowania kolejnych coraz śmielszych wyzwań.

Po przyjeździe do Stambułu szybko można się nauczyć kilku podstawowych zwrotów grzecznościowych, np. *merhaba* (cześć), *teşekkür ederim* (dziękuję), *çok memnun oldum* (miło cię poznać). Wśród pierwszych słów, które można usłyszeć na ulicach tego miasta, pojawia się też *kedi* (kot). Koty bowiem mają szczególne miejsce wśród stambulskiej społeczności. Przemierzając ulice Stambułu, nie sposób nie dojść do wniosku, że jest to prawdziwie kocie imperium, w którym koty jako zwierzęta wolne i samostanowiące o własnym losie dostojnie zarządzają swoimi rewirami. Za główne siedziby obierają sobie sklepy, kawiarnie, restauracje. Choć nie są udomowione, nie stronią od ludzi. Nic więc dziwnego, że podczas wizyty na Uniwersytecie Stambulskim wykłady i warsztaty zespołu realizującego projekt cieszyły się nie tylko popularnością wśród studentek i studentów tamtejszej polonistyki, ale także wśród „uniwersyteckich” kotów!

Warszawa
Polska

Wiedeń
Austria

Listy Herberta i Dedeciusa – mistrzów języka polskiego

TYTUŁ PROJEKTU

Listy Zbigniewa Herberta i Karla Dedeciusa jako generator innowacyjnych działań na rzecz popularyzacji języka i literatury polskiej w obszarze niemieckojęzycznym

NUMER PROJEKTU

PJP/2021/1/00012

BENEFICJENT

**Uniwersytet Kardynała
Stefana Wyszyńskiego**

PARTNER PROJEKTU

Uniwersytet Wiedeński, Austria

OKRES REALIZACJI

01.01.2022–31.12.2022

KWOTA DOFINANSOWANIA Z PROGRAMU PROMOCJA JĘZYKA POLSKIEGO

99 999,00 zł

STRONA INTERNETOWA PROJEKTU

[https://uksw.edu.pl/badania-i-nauka/
dialog-herbert-dedecius-nowa-odslona/](https://uksw.edu.pl/badania-i-nauka/dialog-herbert-dedecius-nowa-odslona/)

dr hab. Wojciech Kudyba, prof. UKSW

Koordynator projektu

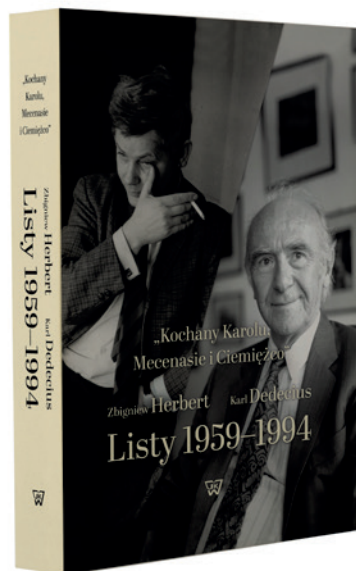
jest kierownikiem Katedry Literatury Współczesnej i Krytyki Literackiej Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Autor kilku monografii o poezji współczesnej – *Rana która przyzywa Boga. O twórczości poetyckiej Janusza St. Pasierba* (Lublin 2007), *Wiersze wobec Innego* (Sopot 2012), *Generacja źle obecna* (Sopot 2014), *Próba bólu. O wierszach Joanny Pollakówny*

(Warszawa 2016), *Pamięć i godność. O poezji Jana Polkowskiego* (Warszawa 2019) – a także artykułów naukowych publikowanych m.in. w „Pamiętniku Literackim”, „Tekstach Drugich”, „Ethosie”, „Rocznikach Humanistycznych KUL”. W 2022 r. wyróżniony nagrodą rektora UKSW za szczególne osiągnięcia naukowe. Prócz tego pisarz, laureat nagrody ministra kultury za całokształt działalności literackiej.

O projekcie

Potężny blok listów, które przez wiele dziesięcioleci krążyły pomiędzy Karlem Dedeciuszem a Zbigniewem Herbertem, nie jest wyłącznie dokumentem ich życiowych perypetii pozwalającym zajrzeć za kulisy literackiej działalności, lecz stanowi również świadectwo pasjonującego dialogu, w którym przeglądają się zarówno sylwetki twórcze Dedeciusa i Herberta, jak i ówczesne uwarunkowania rynkowe, kulturowe, a nawet polityczne. Od lat w środowisku polonistów i sławistów narastało więc oczekiwanie na publikację korespondencji obu mistrzów słowa. Wydanie całości wspomnianej korespondencji oraz opatrzenie jej stosownym wstępem i komentarzami wpisało zatem UKSW na mapę ważnych ośrodków badania i popularyzowania twórczości Zbigniewa Herberta w kraju i za granicą. Tom zawiera pełną korespondencję obu partnerów dialogu, czyli ponad 50 listów. Każdy z listów został uzupełniony o stosowne objaśnienia związane z biografią obu respondentów. Publikację poprzedza także obszerny wstęp, który odsłonił znaczenie i wagę korespondencji Herberta i Dedeciusa w dialogu kulturowym pomiędzy Polską a Niemcami.

Książka, choć wydana w wersji papierowej, jest też dostępna online. Będzie zatem długo służyła wszystkim miłośnikom polskiej literatury na całym świecie. Podjęte przez nas działania popularyzatorskie i edukacyjne pokazały potencjał

tej publikacji oraz możliwości jej wykorzystania w różnych, niezależnych od czasu i miejsca działaniach na rzecz promowania literatury polskiej w kraju i poza jego granicami.

W ramach projektu odbyły się także warsztaty w ośrodkach uniwersyteckich. Wydarzenia te służyły promowaniu kultury i języka polskiego na bazie fragmentów korespondencji Dedeciusa i Herberta. Listy wymieniane przez poetę z Karlem Dedeciuszem poruszają bowiem obok kwestii czysto językowych, związanych z tłumaczeniem dzieł Herberta, sprawy polskiej tradycji literackiej, życia intelektualnego, losów

**Publikacja Zbigniew
Herbert - Karl Dedecius.
Listy 1959-1994**

polskiej emigracji, miejsca Polski w Europie, jej zmienionych po 1945 r. granic czy wreszcie złożonych relacji polsko-niemieckich. Poeta stara się uczulić zachodni świat na sprawy Polski oraz pokazać wagę i rangę polskiej literatury i języka w świecie kultury Zachodu. Wspomniane warsztaty zostały przeprowadzone w UKSW w Warszawie oraz w austriackim ośrodku edukacyjnym w Marienthal i w uniwersytetach w obszarze języka niemieckiego, tj. na Uniwersytecie Wiedeńskim, Uniwersytecie w Kilonii, Uniwersytecie w Hamburgu.

Rezultatem projektu jest również pogłębienie współpracy Instytutu Literaturoznawstwa UKSW oraz Instytutu Sławistyki Uniwersytetu Wiedeńskiego owocujące zwiększeniem obecności Wydawnictwa Naukowego UKSW poza granicami Polski. Inny efekt to zwiększenie oddziaływania metod nauczania języka polskiego jako obcego wypracowanych w UKSW i Uniwersytecie Wiedeńskim.

Najbardziej dumni jesteśmy z...

Największym sukcesem jest wydanie wspomnianego, obszernego, bo ponad 500-stronicowego tomu. Rzadko się zdarza, by tak duży zbiór korespondencji został przepisany, opatrzony komentarzami, opracowany edytorsko i wydany w tak krótkim czasie. Jesteśmy z tego dumni także dlatego, że na naszej drodze stawało wiele nieoczekiwanych przeszkód.

Największe wyzwania w projekcie

Mimo wcześniejszych ustaleń 2 wydawnictwa wycofały się z obietnicy publikacji książki. Wydawnictwo Naukowe UKSW podjęło się tego zadania samodzielnie, mimo że przeżywało duże braki kadrowe. Inny typ problemów związany był z radykalnym wzrostem cen papieru i usług wydawniczych. Po konsultacjach z NAWA zaplanowaliśmy znaczne

obniżenie nakładu papierowego i wydanie książki online z otwartym dostępem, co z kolei pociągnęło konieczność spisania nowych umów ze spadkobiercami praw autorskich.

Gdyby nie program Promocja języka polskiego...

...książka nigdy by się nie ukazała. Zarówno my w UKSW, jak i nasz zagraniczny partner od wielu lat próbowaliśmy zainteresować naszym projektem różne instytucje, niestety bezskutecznie.

Publikacja jest dostępna w formie e-booka

Książka umożliwi długofalowe promowanie językowych i kulturowych zagadnień przekładu literatury polskiej, zwłaszcza w środowisku jej przyszłych tłumaczy, pośredników kulturowych i multiplikatorów (nauczycieli, animatorów kultury, krytyków literackich, badaczy literatury, bibliotekarzy).

Paryż

Francja

Wilno

Litwa

Kraków

Polska

Ostrawa

Czechy

WEBINARIA

TYTUŁ PROJEKTU

Polonistyka otwarta. Przestrzenie literatury, kultury i języka polskiego. Webinaria dla studentów polonistik zagranicznych oraz studentów cudzoziemskich w Polsce

NUMER PROJEKTU

PJP/2019/1/00006

BENEFICJENT

**Uniwersytet
Pedagogiczny im. Komisji
Edukacji Narodowej
w Krakowie**

PARTNERZY PROJEKTU

Uniwersytet w Ostrawie, Czechy
Uniwersytet w Wilnie, Litwa
L'INALCO w Paryżu, Francja

OKRES REALIZACJI

15.10.2019–15.10.2020

KWOTA DOFINANSOWANIA Z PROGRAMU PROMOCJA JĘZYKA POLSKIEGO

50 000 zł

STRONA INTERNETOWA PROJEKTU

[https://www.facebook.com/
polonistykaotwarta/](https://www.facebook.com/polonistykaotwarta/)

Polonistyka otwarta na świat

dr Agnieszka Jasińska

Koordynatorka projektu

jest magistrem filologii romańskiej i doktorem nauk humanistycznych w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, glottodydaktyczką i językoznawczynią. Na co dzień zajmuje się nauczaniem języka polskiego jako obcego, przygotowaniem materiałów do nauki. Autorka i współautorka wielu podręczników, takich jak *Hurra po polsku 2 i 3*, *Postaw kropkę*, *Połącz kropki*, *Polski w pracy*, *O Polsce po polsku*. Naukowo zajmuje się językiem polskim do celów akademickich, a więc tworzeniem podstaw i narzędzi dydaktycznych umożliwiających naukę języka polskiego kandydatom zagranicznym na studia w Polsce.

dr hab. Małgorzata Pamuła-Behrens

Inicjatorka projektu

jest profesorką Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Pomysłodawczyni i inicjatorka projektu. Współautorka metody JES-PL, specjalistka w zakresie glottodydaktyki polonistycznej ze szczególnym uwzględnieniem nauczania języków obcych dzieci z doświadczeniem migracji i uchodźstwa. Koordynatorka polskich wersji europejskiego portfolio językowego dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym oraz współautorka materiałów dla uczniów z doświadczeniem migracji *W polskiej szkole* i *Programu nauczania języka polskiego jako drugiego dla oddziałów przygotowawczych w szkole podstawowej*. Koordynatorka międzynarodowego projektu dotyczącego funkcjonalnego, zdalnego nauczania języka polskiego (www.polski.info). Autorka wielu publikacji naukowych oraz popularnonaukowych. Od wielu lat prowadzi szkolenia dla nauczycieli i osób zarządzających oświatą.

O projekcie

Celem projektu *Polonistyka otwarta* było promowanie kultury i języka polskiego wśród studentów polonistik i slawistik zagranicznych oraz studentów cudzoziemskich uczących się polskiego. Dla pomysłodawców, czyli Centrum Badań nad Edukacją i Integracją Migrantów przy Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, ważna była także intensyfikacja wymiany akademickiej i poszerzenie wiedzy studentów na temat języka i kultury polskiej.

Realizacja projektu możliwa była dzięki m.in. korzystaniu z platformy ClickMeeting. Na tej platformie przygotowano 12 wykładów online. Wykłady były prowadzone przez zaangażowanych w przedsięwzięcie literaturoznawców, językoznawców, antropologów, historyków i glottodydaktyków z Polski i krajów partnerskich. Następnie zarejestrowano webinaria na platformie. Kolejnym etapem było przygotowanie transkrypcji i tłumaczeń wykładów na język angielski oraz wykonanie napisów po angielsku i skoordynowanie ich z wykładami online.

Nagrane i przetłumaczone wykłady zostały udostępnione studentom polonistik i slawistik zagranicznych oraz studentom zagranicznym uczącym się języka polskiego. Wszystkie wykłady były promowane w mediach społecznościowych (Facebook i Instagram) oraz

POLONISTYKA OTWARTA

SERIA WEBINARIÓW
O KULTURZE, LITERATURZE,
HISTORII I JĘZYKU POLSKIM

ZAPRASZAMY
ŚRODA
godz. 18.00-19.00

Zapisy i kontakt
polonistyka.otwarta@up.krakow.pl
www.facebook.com/polonistykaotwarta/

ZAPRASZAMY NA SPOTKANIA

ZE ZNAKOMITYMI BADACZAMI HISTORII, KULTURY I JĘZYKA POLSKIEGO

Data	30.10.2019	Data	25.03.2020
Temat	<i>O europejskich korzeniach słownictwa i gramatyki polskiej</i>	Temat	<i>Język polski w perspektywie polityki językowej Unii Europejskiej</i>
Prezenter	Agnieszka Jasińska	Prezenter	Jiří Muryc
Data	27.11.2019	Data	08.04.2020
Temat	<i>Nie od razu Kraków zbudowano... czyli z dziejów państwa i narodu widziane spod Wawelu</i>	Temat	<i>Powieści Wiesława Myśliwskiego jako wyzwanie względem powieści jako gatunku</i>
Prezenter	Kazimierz Karolczak	Prezenter	Piotr Bilos
Data	18.12.2019	Data	29.04.2020
Temat	<i>Czesław Miłosz w wieku XXI</i>	Temat	<i>Z grzecznością za pan brata, czyli o polskich zwrotach do adresata</i>
Prezenter	Andrzej Franaszek	Prezenter	Irena Masojeć
Data	15.01.2020	Data	06.05.2020
Temat	<i>Dokument i serial jako narzędzie edukacji antydyskryminacyjnej</i>	Temat	<i>Wpływ kultury na język</i>
Prezenter	Magdalena Stoch	Prezenter	Marta Szymańska
Data	04.02.2020	Data	27.05.2020
Temat	<i>Etymologia polskich nazw państw i miast</i>	Temat	<i>Poezja jest zdziwieniem. O twórczości Wisławy Szymborskiej</i>
Prezenter	Agnieszka Michalak-Korotkiewicz	Prezenter	Janusz Waliłóra
Data	04.03.2020	Data	10.06.2020
Temat	<i>Dlaczego szewc bez butów chodzi, czyli obraz kultury materialnej utrwalony w polskiej frazeologii</i>	Temat	<i>Jaki kraj, taki superbohater albo o nieśmiertelności narodowych mitów</i>
Prezenter	Ewa Młynarczyk	Prezenter	Piotr Kołodziej

←
Plakat promujący serię
webinariów w ramach
projektu

udostępniane na specjalnie uruchomionym kanale na YouTube.

Przed rozpoczęciem działań na platformie ClickMeeting przygotowano ofertę programową w porozumieniu z wykładawcami z macierzystej uczelni oraz z ośrodków partnerskich. Ostateczny

kształt i tematyka wykładów związane były z dziedziną, którą na co dzień zajmują się biorący w projekcie udział literaci, językoznawcy i badacze kultury, a także z wynikami analizy potrzeb przeprowadzonej przez koordynatorkę projektu wśród potencjalnej grupy docelowej.

Nieoczekiwany wybuch pandemii COVID-19 spowodował zwiększone zainteresowanie wykładami online. Dało się zauważyć, że od marca 2020 r. publiczność biorąca udział w wykładach była coraz liczniejsza. Do odbiorców zainteresowanych wykładami online dołączyli nauczyciele języka polskiego z zagranicy, którzy widzieli w projekcie możliwość doskonalenia zawodowego, a więc można stwierdzić, że oferta *Polonistyki otwartej* dotarła do większej grupy odbiorców, niż pierwotnie zaplanowano.

Projekt przyczynił się do większej promocji języka i polskiej kultury za granicą oraz skutecznego promowania wymiany online jako narzędzia współpracy międzyuczelnianej. Wspomniana wcześniej sytuacja pandemiczna umożliwiła poszerzenie wiedzy i doskonalenie kompetencji językowych, kulturowych i zawodowych wszystkim tym, którzy byli „skazani” na naukę online. Udało się

także nawiązać kontakty z nowymi partnerami. W zajęciach aktywnie uczestniczyli bowiem studenci i pracownicy uniwersytetów w Ołomuńcu (Czechy), Belgradzie i Nowym Sadzie (Serbia), Mińsku (Białoruś), Turku (Finlandia), Lipsku (Niemcy) i wielu innych.

Najbardziej dumni jesteśmy z...

...zainteresowania wykładami online partnerów zagranicznych i grupy docelowej oraz pozyskania nowej grupy odbiorców – oprócz studentów polonistik i sławistik w projekcie wzięli też udział nauczyciele języka polskiego jako obcego z zagranicy.

...oswojenia wykładowców ze zdalną formułą zajęć i z pracą na platformie internetowej, co miało w krótkim czasie stanowić nieocenioną pomoc w pracy w warunkach pandemii.

Największe wyzwania w projekcie

Największymi wyzwaniami, którym udało się sprostać, było pozyskanie odbiorców i zainteresowanie ich ofertą wykładów online oraz skuteczne promowanie języka polskiego za granicą.

Gdyby nie program Promocja języka polskiego...

...nie zdobylibyśmy tak wielu cennych kontaktów zagranicznych. Dzięki projektowi udało nam się zainteresować słuchaczy wieloma aspektami języka polskiego, które niekoniecznie są obecne w ich programie nauki języka polskiego.

...nie pozyskalibyśmy zainteresowania naszymi działaniami i uczelnią wśród nauczycieli z zagranicy. Dzięki projektowi wielu z nich zdecydowało się podjąć studia podyplomowe na kierunku język polski jako obcy na naszym uniwersytecie.

Cykl webinarów można obejrzeć na YouTube

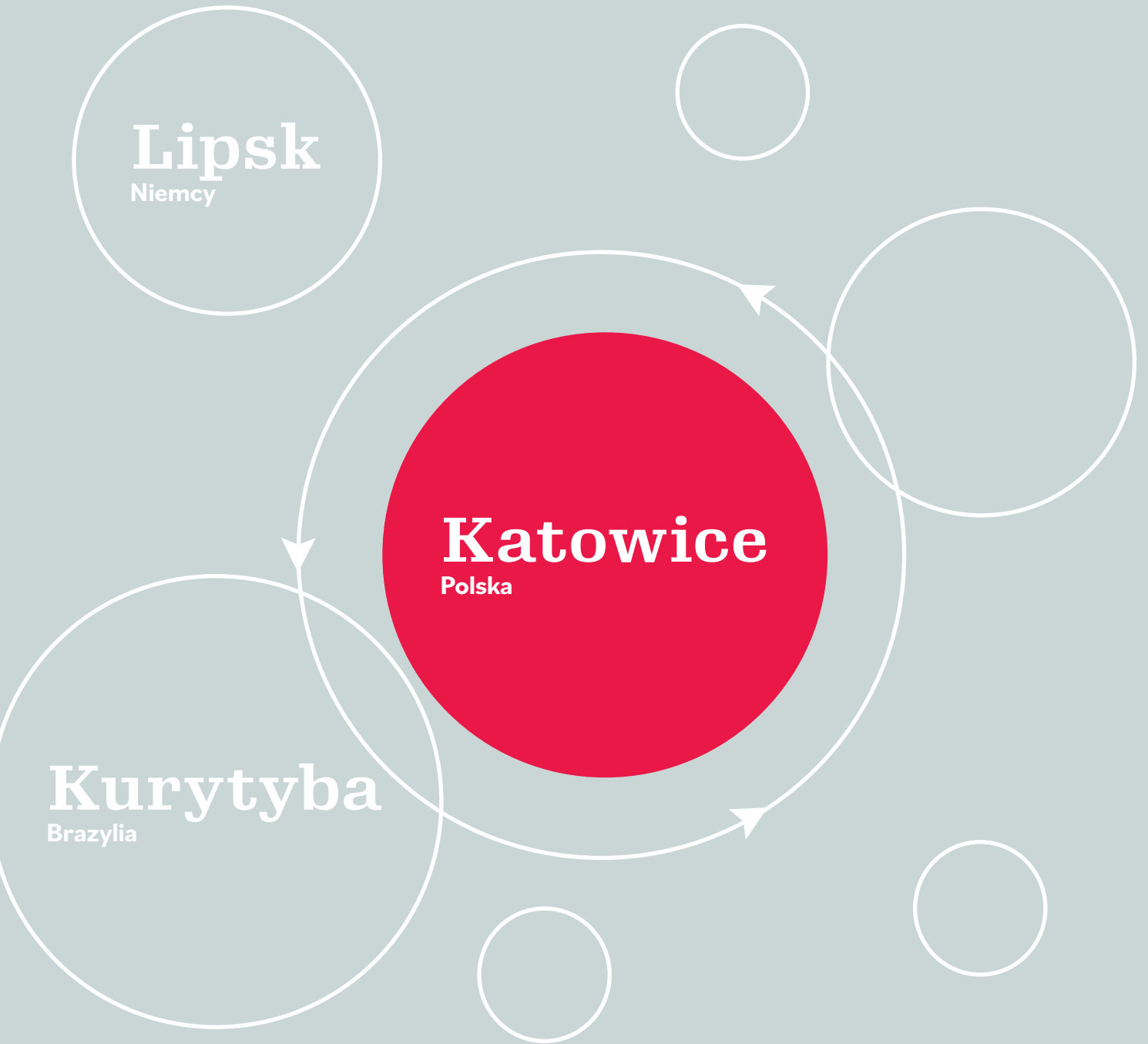

W projekcie uczestniczyło „na żywo” ponad 1200 studentów i nauczycieli języka polskiego z całego świata (dane z monitoringu na platformie ClickMeeting), a zarejestrowane nagrania wykładów obejrzało prawie 2000 osób (dane na podstawie wyświetleń na YouTube i monitorowania czasu odtwarzania).

Lipsk
Niemcy

Katowice
Polska

Kurytyba
Brazylia

PORTAL

Nauka języka przez historię

dr Agnieszka Tambor

Koordynatorka projektu

jest adiunktą w Instytucie Nauk o Kulturze Uniwersytetu Śląskiego. Kierownicza programowa letniej szkoły języka, literatury i kultury polskiej. Wykłada na podyplomowych studiach nauczania kultury polskiej i języka polskiego jako obcego oraz na podyplomowych studiach wiedzy o regionie. Prowadzi glottodydaktyczne szkolenia dla nauczycieli, lektorów i wykładowców w Polsce i za granicą (m.in. USA, Kanada, Kazachstan i Chiny), szkolenia dla Ośrodka Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą, Krajowej Izby Producentów Audiowizualnych oraz dla Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej. Koordynuje skupiony wokół edukacji medialnej projekt *Polska półka filmowa*. Pracowała przy multimedialnych projektach do nauki języka polskiego: *Europodians* oraz *Slavic Network*.

Jest autorką i redaktorką artykułów, książek i podręczników, m.in.: *Nowa polska półka filmowa. 100 filmów, które każdy cudzoziemiec zobaczyć powinien*, *Krótkometrażowe filmy aktorskie i animowane w nauczaniu języka polskiego jako obcego*, *(Nie)codzienny polski*, *Licz na Banacha* (podręcznik do nauczania słownictwa specjalistycznego), *Śląskie ścieżki filmowe*, *Legends Ajinów z czwartej ręki*, *Czytaj po polsku – Z. Nałkowska, T. Borowski* oraz *Polska półka historyczna*. Koordynatorka projektów *100 faktów z historii Polski, które każdy cudzoziemiec znać powinien*, *Z kinem polskim w świat*, *Kompetencja językowa-innowacja zadaniowa*, *Polska na językach*, *100 ekofaktów, o których każdy uczący się polskiego mówić powinien*.

TYTUŁ PROJEKTU

100 faktów z historii Polski, które każdy cudzoziemiec znać powinien

NUMER PROJEKTU

PJP/2019/1/00004

BENEFICJENT

**Uniwersytet Śląski
w Katowicach**

PARTNERZY PROJEKTU

Katedra Polonistyki, Uniwersytet Federalny Stanu Parana w Kurytybie, Brazylia
Uniwersytet w Lipsku, Niemcy

OKRES REALIZACJI

02.11.2019–31.10.2020

KWOTA DOFINANSOWANIA Z PROGRAMU PROMOCJA JĘZYKA POLSKIEGO

60 000 zł

STRONA INTERNETOWA PROJEKTU

<https://100faktowzhistorii.pl>

O projekcie

Projekt zakładał stworzenie materiałów wspomagających naukę języka polskiego jako obcego/drugiego/odziedziczonego poprzez naukę historii i poznawanie najważniejszych faktów historycznych z dziejów Polski. Historia i jej składowe (procesy, zjawiska, fakty) stały się w projekcie materiałem umożliwiającym wprowadzenie do procesu nauczania specjalistycznej leksyki oraz elementów wiedzy, które umożliwią odbiorcom uczestnictwo w polskim procesie edukacyjnym, ale też śledzenie najnowszych wydarzeń.

Projekt skupiał się na innowacyjnych metodach, technikach, materiałach i narzędziach do nauki języka polskiego jako obcego opartych na tematach związanych z historią Polski. Profesjonalne, oryginalne i atrakcyjne materiały i podręczniki budują pozytywny obraz Polski w świecie, pozwalają na prowadzenie zajęć w kraju i za granicą z użyciem interesujących tematów (w tym przypadku: faktów historycznych). Nauczanie z wykorzystaniem atrakcyjnych wizualnie platform internetowych z nowoczesną treścią buduje prestiż języka polskiego i Polski.

Materiały zostały opracowane w formie elektronicznej, w postaci interaktywnej strony internetowej www.100faktorowzhistorii.pl oraz jako 3 różnorodne publikacje związane z tematyką historyczną: *100 faktów z historii Polski, które*

Publikacja 100 faktów z historii Polski, które każdy cudzoziemiec znać powinien w wersji tradycyjnej

każdy cudzoziemiec znać powinien, tom 13 z serii *Czytaj po polsku. Eliza Orzeszkowa. Gloria victis* oraz *Gramatyczne porządki i historyczne wyjątki* – publikacje będące odpowiedzią na zapotrzebowanie zagranicznego studenta na nowe materiały dydaktyczne, które poza wiedzą językową oferują również informacje historyczne i kulturowe.

Uzupełnienie tradycyjnego podręcznika o jego wersję multimedialną, poszerzoną o szereg gier internetowych, materiałów multimedialnych oraz przydatnych linków, jest odpowiedzią na zapotrzebowanie studentów uczących

się języka polskiego na całym świecie oraz wychodzi naprzeciw oczekiwaniom współczesnego studenta, co z wyjątkową mocą uświadomiła sytuacja w czasie pandemii COVID-19.

Zawartość strony WWW to opis wydarzeń z historii Polski odmienny od spotykanego w podręcznikach szkolnych czy akademickich. Celem projektu było stworzenie kompendium wiedzy o historii Polski przydatnego dla cudzoziemców uczących się języka polskiego i poznających kulturę polską. I to się udało. Na stronie można znaleźć nie tylko teksty i ćwiczenia, ale także odpowiedzi, w jakich filmach, grach i innych tekstach kultury można „spotkać” dane wydarzenie. Ważną częścią strony jest zakładka *Historia w języku*, pomagająca szerzej spojrzeć na historię, a także odnośniki do wydarzeń i artefaktów z innych niż Polska części świata.

Opracowane materiały przeznaczone są dla uczniów polonijnych, dla dorosłych studiujących na kierunkach związanych z Polską (zagraniczne i krajowe polonistyki, studia polskie, studia środkowoeuropejskie, akademickie kursy języka polskiego jako drugiego/trzeciego i pozauniwersyteckie zajęcia z polskiego) oraz studentów kursów przygotowawczych (zajęcia z języka polskiego i zajęcia propedeutyczne z historii). Projekt znacznie ułatwił (a czasem nawet umożliwił) zetknięcie się z historią Polski osobom mieszkającym poza granicami naszego kraju.

W ramach projektu odbył się także cykl zajęć językowych z wykorzystaniem przygotowanych do publikacji materiałów, które miały na celu nauczanie języka i kultury polskiej poprzez wykorzystanie faktów historycznych. Został też przeprowadzony cykl zajęć metodycznych przygotowujących do korzystania z zasobów projektu – prezentacja materiałów i ćwiczeń oraz możliwe sposoby ich zastosowania na lekcjach języka polskiego jako obcego/drugiego.

Najbardziej dumni jesteśmy z...

...zasięgu i odzewu, z jakim się spotkaliśmy po publikacji projektu. Jest on wciąż szeroko wykorzystywany w ośrodkach nauczania języka polskiego w kraju i za granicą. Projekt okazał się także bardzo przydatny w 2022 r., po napływie dużej fali uczniów ukraińskich do polskich szkół podstawowych i średnich. Cieszy nas to, że materiały projektowe są wykorzystywane przez nauczycieli także z polskimi uczniami.

Największe wyzwania w projekcie

...to przygotowanie ogromnej ilości materiałów. Podczas planowania projektu nie spodziewaliśmy się, że czeka nas tak ogromna praca! Okazało się, że opracowanie tekstów, ćwiczeń i innych materiałów było bardzo czasochłonne, ale także bardzo satysfakcjonujące.

Strona WWW *100 faktów z historii Polski*

Gdyby nie program Promocja języka polskiego...

...projekt nie mógłby powstać! Wsparcie finansowe NAWA pozwoliło nam przede wszystkim stworzyć atrakcyjną, nowoczesną stronę internetową, na której mogły się znaleźć interaktywne ćwiczenia i ciekawe materiały.

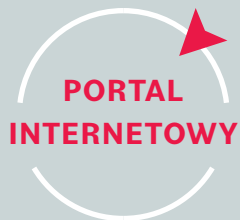

Słowiański kociół czarownic, Św. Wojciech – awanturnik i święty, Ślązoki do boju!, Od zera do bohatera. Zjednoczenie Polski przez Łokietka, Jan Chryzostom Pasek: szlachcic, hulaka, żołnierz i pisarz, Na moście w Sarajewie, Król Jadwiga ratuje Akademię Krakowską, Dziel i... dziel! Rozbicie dzielnicowe – to tylko kilka spośród 100 faktów z historii Polski, które każdy cudzoziemiec znać powinien. Można je znaleźć na stronie <https://100faktowzhistorii.pl>.

Katowice
Polska

Poloniści świata

dr hab. Jolanta Tambor, prof. UŚ

Koordynatorka projektu

jest dyrektorką Szkoły Języka i Kultury Polskiej na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach, pełnomocniczką rektora UŚ ds. studentów zagranicznych, kierowniczką podyplomowych studiów z wiedzy o regionie. Od 1982 r. pracuje w UŚ. Członkini Komisji Socjolingwistyki oraz Komisji Kontaktów Języków Słowiańskich przy Międzynarodowym Komitecie Sławistów, Komisji Językoznawstwa PAN, Stowarzyszenia „Bristol” Polskich i Zagranicznych Nauczycieli Kultury Polskiej i Języka Polskiego jako Obcego, Państwowej Komisji ds. Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego. Wiceprezesa Międzynarodowego Stowarzyszenia Studiów Polonistycznych, przewodnicząca rady naukowej programu edukacji regionalnej.

W latach 2003–2004 visiting professor na University of Toronto, w 2009 r. na University of Alberta w Edmonton w Kanadzie. Wykładała gościnnie na uniwersytetach na Białorusi, w Czechach, Kanadzie, USA, Macedonii, Japonii, Chinach, Brazylii, Mongolii, na Litwie, Łotwie, w Niemczech i na Węgrzech. Zastępczyni redaktora naczelnego półrocznika „Postscriptum Polonistyczne”, współredaktorka kilku serii, np. *Czytaj po polsku*. Jej zainteresowania naukowe to fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego, fonetyka i gramatyka w nauczaniu cudzoziemców, Śląsk – z różnych perspektyw, glottodydaktyka, wielojęzyczność i wielokulturowość.

TYTUŁ PROJEKTU

Światowa encyklopedia polonistów

NUMER PROJEKTU

PJP/2020/1/00011

BENEFICJENT

**Uniwersytet Śląski
w Katowicach**

OKRES REALIZACJI

01.11.2020–31.10.2021

KWOTA DOFINANSOWANIA Z PROGRAMU PROMOCJA JĘZYKA POLSKIEGO

96 300,00 zł

STRONA INTERNETOWA PROJEKTU

<https://swiatowaencyklopediapolonistow.pl/>

O projekcie

Celem projektu *Światowa encyklopedia polonistów*, prowadzonego w latach 2020–2021 w Szkole Języka i Kultury Polskiej UŚ w ramach programu Promocja języka polskiego i kontynuowanego na razie bezkosztowo, jest wzmocnienie pozycji języka polskiego i współtworzenie polskiej marki poprzez promowanie polonistyki i polonistów jako dobra kultury. Projekt ma stanowić intertekstualne kompendium zawierające informacje o ważnych światowych (w tym także częściowo polskich) polonistach i polonistkach. W opracowaniu znalazły się notki biograficzne polonistów światowych ze szczególnym uwzględnieniem ich pracy polonistycznej – działalność dydaktyczna, teksty naukowe, badawcze, krytyczne, popularnonaukowe, tłumaczenia literatury polskiej na języki obce, bliska współpraca z ośrodkami polskimi, nagrody, medale i wyróżnienia za działalność polonistyczną. Na platformie znajdują się też linki do materiałów w dostępie elektronicznym, a także do okładek tłumaczeń, do informacji o instytucjach, z którymi poloniści są związani, do informacji prasowych i internetowych oraz do wywiadów. Część informacji, które znajdują się na stronie WWW, została opublikowana także w serwisie internetowym Wikipedia.

←
Zespół
projektowy

Światowa encyklopedia polonistów ma dotrzeć do ogromnej rzeszy odbiorców, dla których polszczyzna jest językiem pierwszym (ojczystym), do kolejnych pokoleń polskich migrantów, dla których język polski jest językiem odziedziczonym, do cudzoziemców zainteresowanych Polską i jej kulturą, dla których polszczyzna jest językiem obcym.

Wieki XX i XXI to czas odradzania się tożsamości lokalnych oraz identyfikacji z językami i kulturami przodków – my chcemy działać na rzecz pogłębiania polskiej, polonijnej, ale i polonistycznej właśnie (w sensie zawodowym) identyfikacji oraz na rzecz utrwalania i wzmacniania prestiżu języka polskiego i kultury polskiej na świecie.

Podczas zajęć, warsztatów i specjalnych seminariów wypracowano optymalną strukturę hasła do encyklopedii, a także do Wikipedii, w której znalazła się część haseł prezentowanych na stronie projektowej. W bazie na stronie WWW zamieszczono blisko 300 nazwisk polonistów z całego świata. Hasła opracowywali zaangażowani w projekt studenci. Oprócz wyszukiwania informacji o polonistach w internecie kontaktowali się z nimi, uzyskiwali potwierdzenie i/lub uściślenie internetowych danych, a także zgody na publikowanie zdjęć. Dzięki udziałowi w projekcie dowiedzieli się,

jak bardzo rozpowszechnione na świecie jest zainteresowanie kwestiami polonistycznymi.

Najbardziej dumni jesteśmy z...

...tego, że projekt objął ogromną rzeszę polonistów zagranicznych. Spowodował wielki przyrost wiedzy o polonistyce zagranicznej wśród studentów międzynarodowych studiów polskich i filologii polskiej Uniwersytetu Śląskiego. Jesteśmy dumni z faktu, że o encyklopedii piszą wybitni glottodydaktycy, np. prof. dr hab. Władysław Miodunka jako o projekcie scalającym świat polonistyczny.

Największe wyzwania w projekcie

...to zgromadzenie i opracowanie ogromnej ilości danych o blisko 300 sylwetkach polonistów z całego świata.

Gdyby nie program Promocja języka polskiego...

...na pewno nie powstałaby encyklopedia. Był to ogrom zadań nie do wykonania bez możliwości sfinansowania pracy zarówno informatycznej, jak i merytorycznej przy opracowywaniu haseł. Nie da się takiej pracy wykonać bezkosztowo.

W ramach projektu chcemy złożyć podziękowania i hołd polonistom pracującym za granicą, czasem Polakom, ale często cudzoziemcom, którzy język polski, polską kulturę i literaturę uczynili centrum swojego zawodowego życia. To im zawdzięczamy docieranie polskich utworów do odbiorców na całym świecie, bo to oni poświęcają czas, swoje umiejętności i talenty tłumaczeniom dzieł polskich twórców. To oni uczą odbiorców w innych krajach rozumieć i odczuwać polskie przekazy.

dr hab. Jolanta Tambor, prof. UŚ

Warszawa

Polska

**Iwano-
-Frankiwsk**

Ukraina

WYKŁADY
ONLINE

Wykłady dla polonistów

dr Beata Katarzyna Jędryka

Koordynatorka projektu

jest adiunktką w Instytucie Polonistyki Stosowanej Uniwersytetu Warszawskiego. Językoznawczyni, glottodydaktyczka oraz pedagog. Autorka lingwistycznych opracowań dotyczących języka polskiego poza granicami Polski, jego najmłodszych użytkowników w USA oraz Ukrainie. Metodyczka nauczania języka polskiego jako obcego/drugiego/

/odziedziczonego oraz języka edukacji szkolnej. Autorka licznych pomocy dydaktycznych dla dzieci i dorosłych. Propagatorka nauczania języka polskiego jako odziedziczonego oraz dwujęzyczności. Redaktorka i współautorka pierwszego podręcznika *Polskie niezapominajki* do nauki języka polskiego jako odziedziczonego.

TYTUŁ PROJEKTU

9 wykładów dla polonistów: Język – Glottodydaktyka – Translatoryka

NUMER PROJEKTU

PJP/2021/1/00026

BENEFICJENT

Uniwersytet Warszawski

PARTNER PROJEKTU

Przykarpacki Uniwersytet Narodowy im.
Wasyla Stefanyka, Iwano-Frankiwnsk, Ukraina

OKRES REALIZACJI

04.10.2021–30.09.2022

KWOTA DOFINANSOWANIA Z PROGRAMU PROMOCJA JĘZYKA POLSKIEGO

60 470,00 zł

STRONA INTERNETOWA PROJEKTU

bit.ly/9_wykladow

O projekcie

Głównym celem projektu było przeprowadzenie przez specjalistów z Polski 9 wykładów z zakresu językoznawstwa, glottodydaktyki oraz translatoryki dla studentów, doktorantów i wykładowców polonistik na Ukrainie (m.in. uczelni z Iwano-Frankiwska, ze Lwowa, z Kijowa, Czerniowiec, Łucka i Charkowa), tym samym promowanie języka polskiego, polskiej nauki i rozwój współpracy naukowej polonistów z Ukrainy i Polski. Prelegenci reprezentowali różne ośrodki akademickie polskie (Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Uniwersytet Jagielloński) oraz ukraińskie (Lwowski Uniwersytet Narodowy im. Iwana Franki oraz Przykarpacki Uniwersytet Narodowy im. Wasyla Stefanyka). Honorowym patronem cyklu wykładów została Konsul Generalna RP we Lwowie, a patronatu medialnego udzielił „Kurier Galicyjski”. Wszystkie wykłady odbyły się w przestrzeni internetowej, mimo że 3 z nich były zaplanowane w sali na Przykarpackim Uniwersytecie Narodowym. W trakcie trwania projektu doszło do agresji Rosji na Ukrainę, co wpłynęło na zmiany, które trzeba było doraźnie wprowadzać w poszczególnych działaniach projektowych. W każdym wykładzie wzięło udział 70 uczestników, którzy reprezentowali ukraińskich naukowców oraz studentów.

Efektem projektu był specjalny zeszyt „Poradnika Językowego” 10/2022 – czasopisma międzynarodowego. Numer

ten zawiera 15 artykułów wraz ze wstępem przygotowanych przez prelegentów oraz 6 zaproszonych specjalistów z Ukrainy. Wydrukowano 300 zeszytów poradnika, z których 250 zostało przesłanych do ośrodków akademickich oraz organizacji polonijnych w Ukrainie. Podsumowaniem wykładów było dwudniowe sympozjum naukowe zorganizowane przez Instytut Polonistyki Stosowanej na Uniwersytecie Warszawskim. W spotkaniu wzięli udział ukraińscy poloniści:

**Sympozjum
naukowe na
UW**

prof. dr hab. Mikoła Łesiuk, prof. dr hab. Ała Krawczuk, dr Olga Łazarowicz oraz dr Olena Pelechata. Sympozjum było transmitowane „na żywo” w internecie. Dzięki temu mogły w nim uczestniczyć osoby będące w Ukrainie oraz w innych ośrodkach akademickich na terenie

Polski. Do udziału w spotkaniu oraz dyskusjach zaproszono przedstawicieli Katedry Ukrainistyki UW, pracowników Wydziału Lingwistyki Stosowanej oraz studentów UW. Podczas spotkania oprócz wystąpień naukowych rozmawiano o dalszej współpracy uczelni oraz projektach badawczych. Ukraińscy poloniści spotkali się ze studentami polonistyki (specjalizacja glottodydaktyczna) i rozmawiali o nauce języka polskiego jako obcego (i nie tylko) w Ukrainie.

Najbardziej dumni jesteśmy z...

...promocji badań prowadzonych przez ukraińskich polonistów oraz polskich naukowców w środowisku naukowym Ukrainy. Ta promocja jest możliwa m.in. dzięki publikacji o międzynarodowym zasięgu.

Największe wyzwania w projekcie

...to zmiany w projekcie – rezygnacja z działań na rzecz nowych, które trzeba było wprowadzić po agresji Rosji na

Ukrainę. Nowa rzeczywistość polityczna uniemożliwiła wyjazd polskich naukowców do Iwano-Frankiwka, ale udało się zorganizować sympozjum w Polsce. Wzięli w nim udział naukowcy z uniwersytetów partnerskich. Wyzwaniem było także prowadzenie wykładów przez prelegentów oraz uczestniczenie w nich środowiska ukraińskiego w trakcie natotów.

Gdyby nie program Promocja języka polskiego...

...współpraca między Wydziałem Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego a Wydziałem Filologii Przykarpackiego Uniwersytetu Narodowego nie byłaby kontynuowana tak prężnie, a nowe wspólne pomysły badawcze nie miałyby szansy się narodzić.

Tematy 9 wykładów dla polonistów:

- **Najnowsze dzieje języka polskiego (1918–2018) – prof. dr hab. Stanisław Dubisz**
- **Swoistość form adresatywnych w tekstach współczesnych gazet polskojęzycznych wydawanych w Ukrainie (na tle normy ogólnopolskiej) – prof. dr hab. Ała Krawczuk**
- **Co sływać w polszczyźnie? Problemy ortofoniczne współczesnego języka polskiego – dr hab. Katarzyna Dróżdź-Łuszczak, dr hab. Natalia Siudzińska**
- **O niewiarygodności języka w dyskursie ideologicznym – dr hab. Anna Cegiela**
- **Opozycja swój – obcy w wizualno-werbalnych metaforach publicystycznych – dr hab. Bartłomiej Maliszewski**
- **Wykorzystywanie wybranych materiałów do terapii afazji w dydaktyce języka polskiego jako obcego na niższych poziomach zaawansowania językowego (A1 i A2) – dr Beata Jędryka**
- **Neurobiologiczne uwarunkowania nauki języków obcych – dr Adrianna Prizel-Kania**
- **Poeta tłumacz w czasie wielkiej wojny. Przekłady Jana Kasprowicza w latach 1914–1918 – dr hab. Grzegorz Bąbiak**
- **Proza Olgi Tokarczuk jako wyzwanie dla tłumacza: notatki na marginesach ukraińskiego przekładu powieści *Księgi Jakubowe* – dr Ostap Sływyski**

9 wykładów dla polonistów można obejrzeć na YouTube

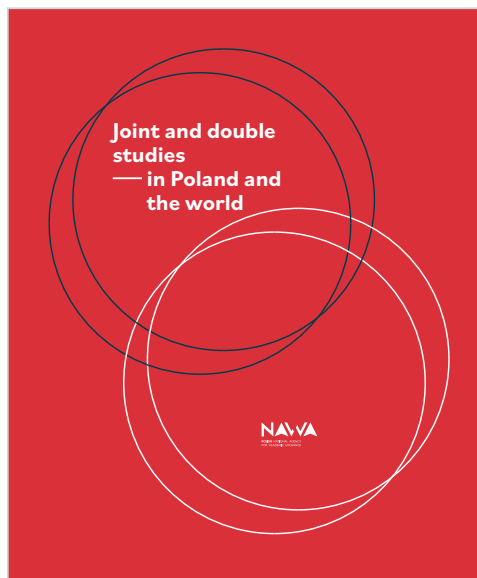
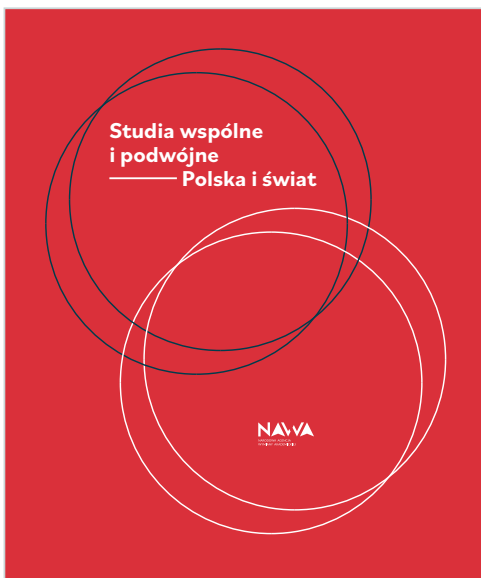
Biblioteczka NAWA

Zachęcamy do lektury pozostałych publikacji, które prezentują przykłady najlepszych projektów finansowanych w ramach programów NAWA. Jedno z nich to opracowanie *Welcome to Poland. Historie sukcesu*, które pokazuje, jak dzięki dofinansowaniu programu

Welcome to Poland zmieniły się polskie uczelnie w obszarze internacjonalizacji. Warto także sięgnąć po wydawnictwo *PROM. Krótkie wyjazdy, wielkie możliwości*, w którym można znaleźć inspirujące historie z zagranicznych stypendiów polskich doktorantów i kadry

akademickiej. Polecamy również książkę *Studia wspólne i podwójne. Polska i świat* stanowiącą podsumowanie, ale i otwierającą dyskusję nad współpracą międzynarodową w obszarze studiów wspólnego i podwójnego dyplomu.

NAWA.GOV.PL/BADANIA-I-ANALIZY/PUBLIKACJE

WYDAWCA

© Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej

Warszawa 2023

KONCEPCJA PUBLIKACJI:

Mariusz Czech, Wiesława Krasuska

REDAKTOR PROWADZĄCA:

Agnieszka Pietrzak-Kirkiewicz

KOORDYNACJA PRAC NAD PUBLIKACJĄ:

Wiesława Krasuska

REDAKCJA JĘZYKOWA I KOREKTA:

M.T. Media

PROJEKT GRAFICZNY:

 RZECZYOBRAZKOWE

Dziękujemy wszystkim osobom zaangażowanym
w przygotowanie niniejszej publikacji.

ISBN 978-83-963967-4-7

